Указ Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь № 68

АБ АБ'ЯЎЛЕННІ 2007 ГОДА ГОДАМ ДЗІЦЯЦІ

У мэтах забеспячэння дзяржаўнай і грамадскай падтрымкі і абароны дзяцінства, стварэння ўмоў для станаўлення і гарманічнага развіцця асобы дзіцяці:

1. Аб'явіць у Рэспубліцы Беларусь 2007 год Годам дзіцяці.

2. Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь зацвердзіць склад арганізацыйнага камітэта і рэспубліканскі план мерапрыемстваў па правядзенню ў 2007 годзе Года дзіцяці і прыняць іншыя меры, неабходныя для выканання гэтага Указа.

3. Аблвыканкамам і Мінскаму гарвыканкаму зацвердзіць рэгіянальныя планы мерапрыемстваў па правядзенню ў 2007 годзе Года дзіцяці.

4. Гэты Указ уступае ў сілу з дня яго афіцыйнага апублікавання.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. ЛУКАШЭНКА.

1 лютага 2007 г., г. Мінск.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

6 ЛЮТАГА 2007 г. АЎТОРАК

№ 24 (25889)

Кошт 350 рублёў

ВЫДАЕЦЦА З 9 ЖНІЎНЯ 1917 Г.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Для падтрымкі дзяцей і моладзі

У Год дзіцяці Міністэрства адукацыі Беларусі правядзе серыю мерапрыемстваў, накіраваных на падтрымку дзяцей, падлеткаў і моладзі. Аб гэтым паведаміла карэспандэнту БЕЛТА намеснік міністра адукацыі Таццяна Кавалёва.

«Усе намаганні дарослых у 2007 годзе будуць накіраваны на тое, каб жыццё кожнага дзіцяці было радасным і паспяховым, стабільным і шчаслівым, — адзначыла намеснік міністра. — Нараджэнне і выхаванне дзяцей, выкананне бацькоўскіх функцый у нашай краіне разглядаецца як важнейшая сацыяльна значная з'ява і маральная каштоўнасць».

На сённяшні дзень у Беларусі налічваецца больш як 2 млн. 27 тыс. дзяцей ва ўзросце да 18 гадоў. З іх 32 тыс. — сіроты. «У большай ступені гэта, на жаль, сацыяльнае сіроцтва», — адзначыла Таццяна Кавалёва. Пры гэтым яна падкрэсліла, што ў Беларусі створана новая мадэль арганізацыі міжведамаснай работы па ахове і абароне дзяцей, якія знаходзяцца ў складанай жыццёвай сітуацыі.

Фота Мікалая ПЯТРОВА, БЕЛТА.

Уручэнне прэмій «Лепшы джазмен года» адбылося ў заключны дзень форуму «Мінскі джаз-2007». Як адзначыў на цырымоніі мастацкі кіраўнік Нацыянальнага аркестра сімфанічнай і эстраднай музыкі Беларусі, народны артыст рэспублікі прафесар Міхаіл Фінберг, беларускаму джазу хутка споўніцца 70 гадоў, аднак ушанаванне лепшых айчынных джазавых музыкантаў у рэспубліцы праходзіць упершыню. Узнагароду з рук Расціслава Янкоўскага атрымаў гітарыст Сяргей Анціпшын. Трамбаністу Андрэю Глушко прэмію ўручыў Уладзімір Гасцюхін. Адзначаны быў і 12-гадовы саксафаніст Раман Гаварко **(на здымку)**. Лаўрэатам прэміі пасмяротна стаў легенда беларускага джаза Анатоль Гілевіч. Арганізатарамі мерапрыемства выступілі Мінскі гарвыканкам і нацыянальны аркестр сімфанічнай і эстраднай музыкі Беларусі.

Рынак працы

СЯРЭДНІ ЎЗРОВЕНЬ — ЯШЧЭ НЕ ВАКАНСІЯ

Пэўны рост працоўных рэсурсаў і зваротаў па дапамогу ў працаўладкаванні не прывялі да ўскладнення сітуацыі з занятасцю. Больш таго, даводзіцца канстатаваць, што за мінулы год колькасць афіцыйна зарэгістраваных беспрацоўных у краіне зноў зменшылася — прыкладна на 15,9 тыс. чалавек. Разам з тым нельга не адзначыць: на айчынным рынку працы сёлета застаецца шэраг ужо традыцыйна «балючых кропак». І перш-наперш гаворка ідзе аб праблемах з занятасцю жанчын, моладзі, а таксама цяжкасцях з пошукам «лішняга месца» ў некаторых малых гарадах і пасёлках.

МУЖЧЫНЫ. З ПАВЫШАНЫМ ПОПЫТАМ

Паводле папярэдніх ацэнак Міністэрства працы і сацыяльнай абароны, летась колькасць грамадзян, занятых у айчыннай эканоміцы, павялічылася прыкладна на 25 тыс. чалавек. Пры гэтым найбольшае «папаўненне» работнікаў адзначана ў энергетыцы, чорнай металургіі, харчовай прамысловасці і прамысловасці будаўнічых матэрыялаў, будаўніцтве, гандлі і грамадскім харчаванні, жыллёва-камунальнай гаспадарцы.

Не менш адметным фактам варта назваць скарачэнне больш чым на чвэрць маштабаў вымушанай няпоўнай занятасці на вытворчасці. А таксама павелічэнне (зноў-такі на чвэрць) попыту на працоўную сілу. У прыватнасці, у пачатку гэтага года ў службах занятасці было зарэгістравана 52 тыс. беспрацоўных. І адначасова тут мелі звесткі аб наяўнасці 44,8 тыс. вакансій.

— Найбольшым попытам у наймальнікаў карыстаюцца рабочыя будаўнічых спецыяльнасцяў (да прыкладу, муляры, страхары, мантажнікі, тынкоўшчыкі), а таксама інжынеры-будаўнікі, — распавядае начальнік галоўнага ўпраўлення палітыкі занятасці і народанасельніцтва міністэрства Мікалай Коханаў. — Шмат вакансій заяўляе прамысловасць (токары, фрэзероўшчыкі, электраманцёры, электрамантажнікі, слесары-інструментальшчыкі, слесары-сантэхнікі, наладчыкі абсталявання), застаюцца запатрабаванымі вадзіцелі аўтамабіляў, трактарысты, машыністы бульдозераў і экскаватараў. Нарэшце, высокай папулярнасцю карыстаюцца ўрачы, праграмісты, прарабы, інжынеры-канструктары і прадстаўнікі шэрагу іншых спецыяльнасцяў.

Адначасова вось ужо на працягу некалькіх гадоў запар практычна ва ўсіх рэгіёнах маюць цяжкасці з працаўладкаваннем педагогі, таваразнаўцы, юрысты і эканамісты. І асабліва невялікі попыт тут на работнікаў з сярэдняй спецыяльнай адукацыяй.

Зрэшты, калі гаворка ідзе аб кан'юнктуры, нельга не адзначыць яшчэ адну «старую» праблему — арыентацыю айчыннага рынку на выкарыстанне мужчынскай працы. Сапраўды, за мінулы год доля беспрацоўных жанчын зменшылася з 68,9 да 65,8 працэнта. Тым не менш гэта — паказчык высокі. І зменшыць яго за хуткі час цяжка. Асабліва калі ўзяць пад увагу той факт, што да 70 працэнтаў ад агульнай па краіне колькасці вакансій разлічана менавіта на «моцную палову». Тым не менш, мяркуе Мікалай Коханаў, шмат у чым змякчыць сітуацыю з беспрацоўем жанчын можна дзякуючы арганізацыі іх перанавучання і павышэння кваліфікацыі. Так, не сакрэт: вынікам стане павышэнне канкурэнтаздольнасці. І перш-наперш гэта датычыцца маці, якія выходзяць з водпуску па догляду дзіцяці ва ўзросце да 3 гадоў.

МАЛЫ ГОРАД — ДАДАТКОВЫ ШАНЦ?

Новы год — іншыя рэаліі. Сёлета за кошт скарачэння насельніцтва ў працаздольным узросце колькасць працоўных рэсурсаў Беларусі зменшыцца на 4,5 тыс. чалавек. Аднак, адзначае Мікалай Коханаў, на сітуацыі з беспрацоўем сам па сабе гэты факт адаб'ецца нязначна. Як мяркуюць у міністэрстве, на працягу года па дапамогу ў дзяржаўную службу занятасці можа звярнуцца каля 225 тыс. чалавек. Таму чакаецца, што сёлета 2,4 тыс. беспрацоўных атрымаюць фінансавую дапамогу для адкрыцця ўласнай справы, 24,4 тысячы — пройдуць навучанне ці перанавучанне, і, апроч таго, у краіне плануецца стварыць больш за 140 тысяч новых працоўных месцаў. Такім чынам, агульны ўзровень беспрацоўя ў цэлым па Беларусі павінен захавацца ў цяперашніх межах. І ўсё ж ці не найбольш вострае пытанне — становішча ў канкрэтных рэгіёнах.

— Па выніках мінулага года колькасць беспрацоўных зменшылася ў 38 з 42 малых гарадоў і рэгіёнаў, дзе адзначаецца традыцыйна высокае напружанне на рынку працы. Плюс да таго, па сутнасці ўдалося стабілізаваць становішча ў астатніх чатырох «цяжкіх» рэгіёнах, — зазначае Мікалай Коханаў. — Аднак казаць, што зараз тут ужо няма ніякіх пытанняў, нельга. Сёлета толькі ў дзяржаўную праграму занятасці павінны ўвайсці 29 «праблемных кропак». Да прыкладу, на Брэстчыне гэта Ганцавічы, Мікашэвічы, Бяроза, Белаазёрск і Іванава, на Віцебшчыне — Паставы, Новалукомль, Копысь, Арэхаўск і Барань, на Гомельшчыне — Добруш, Жыткавічы, Рагачоў, Васілевічы і Акцябрскі, на Гродзеншчыне — Масты, Скідаль, Бярозаўка і Свіслач, на Міншчыне — Урэчча, Гарадзея і Плешчаніцы, на Магілёўшчыне — Краснаполле, Хоцімск, Глуск, Бялынічы, Слаўгарад, Кіраўск і Глуша.

На працягу мінулага года ў «праблемных» гарадах удалося стварыць 8440 новых працоўных месцаў. Сёлета ж, як плануецца, гэты паказчык атрымаецца большым. Праўда, лічаць у міністэрстве, зняць усе пытанні па асобных рэгіёнах будзе магчыма толькі паступова — да 2010 года. Прынамсі, вызначана, што менавіта тады ўзровень беспрацоўя ў «напружаных» раёнах павінен выйсці на сярэднеабласныя лічбы.

КАМП'ЮТАР УЖО НЕ ПРАФЕСІЯ

Тэма для асобнай гаворкі — моладзь. Яе доля ў агульнай структуры беспрацоўных летась зноў-такі зменшылася з 45,5 да 44,8 працэнта. Разам з тым прагноз на 2007 год падаецца даволі красамоўным: сёлета не змогуць распачаць прафесійнае навучанне каля 25 тыс. выпускнікоў школ. І гэта праблема — адна з галоўных.

— У сітуацыі, калі пад уплывам дэмаграфічных працэсаў у Беларусі будзе змяншацца колькасць працаздольнага насельніцтва ў працаздольным узросце, ёсць толькі адзін шлях — «уцягванне» ў легальную дзейнасць так званых «эканамічна неактыўных» грамадзян, — перакананы Мікалай Коханаў. — І да таго ж вельмі важна зрабіць усё, каб колькасць «эканамічна неактыўных» не папоўнілася за кошт моладзі, якая закончыла школу, але па тых ці іншых прычынах не здолела распачаць прафесійнае навучанне. І, адпаведна, рызыкуе ператварыцца ў «хранічных» беспрацоўных.

З улікам гэтага, мяркуюць у міністэрстве, сёння ні ў якім разе нельга зніжаць аб'ёмы прафесійнай падрыхтоўкі, і галоўным чынам — па рабочых спецыяльнасцях. А калі ўсё ж малады чалавек застаўся па-за ВНУ, тэхнікумам ці прафтэхвучылішчам, ён па-ранейшаму зможа атрымаць прафесію непасрэдна праз службы занятасці насельніцтва. Прычым тут першачарговае накіраванне на навучанне будзе давацца якраз беспрацоўным ва ўзросце да 18 гадоў, інакш кажучы, — тым самым выпускнікам школ. Што да саміх прапаноў, то, як правіла, яны арыентуюцца на найбольш папулярныя на рынку вакансіі. Скажам, службы занятасці маюць намер абмежаваць колькасць накіраванняў на навучанне аператарамі ПЭВМ, бухгалтарамі, а ў асобных рэгіёнах — гандлярамі. І ў той жа час выпускнікам будуць больш актыўна раіць асвоіць спецыяльнасці, звязаныя з будаўніцтвам і машынабудаваннем.

Апроч таго, у бліжэйшы час плануецца заканадаўча ўрэгуляваць сітуацыю з вучнёўствам. Гэта павінна падштурхнуць прадпрыемствы і арганізацыі прымаць да сябе і навучаць непасрэдна «на месцы» маладых людзей, якія ўпершыню шукаюць працу. І, дарэчы, заўважае Мікалай Коханаў, у гэтым выпадку выдаткі, звязаныя з навучаннем, могуць быць кампенсаваныя органамі службы занятасці.

ШЫЛЬДА ЗМЯНІЛАСЯ. СУТНАСЦЬ — УСЁ ТАЯ Ж

Між тым, яшчэ адна асаблівасць новага года — «знікненне» традыцыйных раённых цэнтраў занятасці насельніцтва. Што змянілася ў выніку? І, уласна кажучы, куды зараз звяртацца ўсім тым, каму неабходна дапамога ў працаўладкаванні?

— Сёння кожны чалавек, якому патрабуецца працоўнае месца, можа звярнуцца ў аб'яднаную структуру — раённае ці гарадское ўпраўленне па працы, занятасці і сацыяльнай абароне, — зазначае Мікалай Коханаў. — Прычым падкрэслю адразу, што, нягледзячы на пераўтварэнні і пэўнае скарачэнне персаналу, у нас захаваліся самі прынцыпы работы і патрабаванні да рэгістрацыі беспрацоўных. І такім чынам, ёсць усе падставы меркаваць: новая служба будзе працаваць па-ранейшаму без збояў.

Сяргей ГРЫБ.

РОЗГАЛАС

АПОШНЯЯ ІНФАРМАЦЫЯ СУТАК

«МІНІМАЛЬШЧЫКАМ» — НОВЫ ПАМЕР

З 1 лютага праіндэксаваны сацыяльныя і мінімальныя працоўныя пенсіі, а таксама надбаўкі і павышэнні да іх.

Як паведаміла карэспандэнту «Звязды» начальнік галоўнага ўпраўлення пенсійнага забеспячэння і сацыяльнага страхавання Валянціна Каралёва, індэксацыя сацыяльных, мінімальных працоўных пенсій, а таксама надбавак і павышэнняў да іх праведзена ў сувязі з павелічэннем бюджэту пражытачнага мінімуму. У прыватнасці, новы памер мінімальнай пенсіі па ўзросту зараз складае 42 625 рублёў. Дарэчы, нагадваю, што ў міністэрстве, летась падобны пераразлік рабіўся тройчы — у лютым, маі і жніўні.

Сяргей ГРЫБ.

ПРЫМАРОЗІЦЬ: ЎНАЧЫ ДА МІНУС 22

Як паведаміла карэспандэнту «Звязды» галоўны сіноптык Рэспубліканскага гідраметцэнтра Мінпрыроды Вольга Фёдатава, сёння тэрыторыя Беларусі трапіць у тылавую частку антыцыклона, які рухаецца ў бок еўрапейскай часткі Расіі, таму істотна пахаладае.

Тэмпература паветра на працягу сутак будзе вагацца ад 1 да 7 градусаў марозу, а ў паўднёвых раёнах — да плюс 2, а ў Віцебскай вобласці — мінус 5—10 градусаў. Пройдзе снег. На дарогах суцэльная галалёдзіца.

У сераду халоднае арктычнае паветра са Скандынавіі зробіць маразы яшчэ больш моцнымі. Так, уначы на сераду тэмпература зніціца да мінус 10—16 градусаў, а ў паўночных раёнах нават да 18—22 марозу. Удзень — 7—13 марозу. Толькі на поўдні краіны 7 лютага на працягу сутак — 0—6 марозу. Згодна з папярэднімі прагнозамі, марознае надвор'е захаваецца да пятніцы. У выхадныя вільготны і цёплы вецер з боку Атлантыкі дасягне Беларусі і маразы істотна аслабеюць. Часам будзе ісці мокры снег. Тэмпература ўначы — 2—8 градусаў марозу, удзень — ад мінус 3 да плюс 2. Трэба заўважыць, што небяспечная галалёдзіца працягваецца на дарогах на працягу ўсяго тыдня.

Сяргей КУРКАЧ.

ЛЕНІН НА ВЫВАЗ

Ашмянскія мытнікі затрымалі партыю рарытэтных прадметаў.

Як паведамілі «Звяздзе» ў прэс-службе Дзяржаўнага мытнага камітэта, у пункце пропуску «Гудагай» увагу мытнікаў прыцягнуў «стары знаёмы», грамадзянін І. Яго неаднаразова за апошнія тры гады затрымлівалі пры спробе незаконнага вывазу з Беларусі прадметаў мастацтва. На гэты раз кантрабандыст прыхаваў у дарожнай сумцы праваслаўны абраз з зацёртым інвентарным нумарам, фарфоравыя статуэткі і дэкаратыўную цукарніцу, а таксама два металічныя барэльефы Леніна. Усе гэтыя рэчы, як адзначылі ў ДМК, маюць калекцыйную каштоўнасць.

Мікола ДЗЯБЕЛА.

У АБАРАЧЭННІ — «НАПАЛЕОН ОРДА. 200 ГАДОЎ»

З сённяшняга дня Нацыянальны банк краіны выпускае ў абарачэнне памятныя манеты «Напалеон Орда. 200 гадоў», паведаміў карэспандэнту «Звязды» прэс-сакратар галоўнага банка Міхаіл Жураковіч.

Сярэбраная манета мае намінал 20 рублёў (пробу сплаву 925, масу 33,63 г), медна-нікелевая — намінал 1 рубель. Дваццацірублёвая манета адзначана якасцю «пруф» і тыражом 5000 штук, а медна-нікелевая — «пруф-лайк» і мае тыраж 7000 штук.

Ігар ГРЫШЫН.

ПАЦЯРПЕЛЫЯ...

У Расонах вечарам з дому мясцовага жыхара ў бальніцу з рэзанымі ранамі цела былі змешчаны двое братоў з Полацка — вучань 11-га класа і 23-гадовы рабочы аднаго з таварыстваў.

Як высветлілася падчас правядзення аператыўна-пошукавых мерапрыемстваў, гэтыя двое паблізу вёскі Азярцы каля шашы гадзін вечара падчас бойкі нажом забілі жыхара Полацка, які падвозіў іх на аўтамабілі «Рэно». Машына і цела няшчаснага з мноствам колата-рэжучых ран знойдзены праваахоўнікамі. У бальніцы, дзе знаходзяцца браты, выстаўлены пост міліцыі.

Аляксей ЦІТОЎ.

«ФОЛЬКСВАГЕН» ВЫРУЛІЎ НА СУСТРЭЧНУЮ...

Гэта прывяло да таго, што тры чалавекі загінулі, а яшчэ тры змешчаны ў бальніцу.

Дарожна-транспартнае здарэнне адбылося на дарозе паблізу Светлагорска каля паловы дванаццатай дня. Непрацуючая жанчына, якая кіравала аўтамабілем «Фольксваген», выехала на паласу сустрэчнага руху і сутыкнулася з «Аўдзі», за рулём якой знаходзіўся жыхар сталіцы. У выніку аварыі пасажыры «Фольксвагена» — пенсіянер і непрацуючы загінулі на месцы здарэння, а яшчэ аднаго мужчыну не змаглі выратаваць урачы: ён памёр у бальніцы. Да таго ж двое пасажыраў «Фольксвагена» і сама вадзіцель гэтай машыны атрымалі траўмы і змешчаны ў бальніцу.

Ігар ГРЫШЫН.

РАБАЎНІКОЎ ЗАТРЫМАЛІ Ў МІКРААЎТОБУСЕ

Па дапамогу ў Лёзненскі РАУС звярнуўся грамадзянін Літвы, вадзіцель адной з фірмаў, на якога паблізу вёскі Заольша напалі невядомыя.

Мужчына спыніў аўтамабіль «Сканія», каб адпачыць. А каля паловы пятай раніцы нехта пастукаў у дзверы кабіны. Калі ж мужчына адчыніў іх, то ў машыну заскочылі двое невядомых і адабралі ў сваёй ахвяры грошы і сотавы тэлефон. Зніклі злачынцы з месца здарэння на мікрааўтобусе «Сузукі». У гэтым мікрааўтобусе іх і затрымалі ў Лёзне супрацоўнікі раённага аддзела Дэпартамента аховы праз чатыры з паловай гадзіны пасля здарэння. Як высветлілася, разбойнічалі на дарозе двое непрацуючых жыхароў Оршы, адзін з якіх быў раней судзімы за крадзеж.

Ігар ГРЫШЫН.

ДЗІЦЯ ЎПАЛА З 11-ГА ПАВЕРХА ДОМА

У нядзелю вечарам у 9-ю бальніцу Мінска быў дастаўлены пяцігадовы хлопчык з траўмамі, якія ён атрымаў пры падзенні з вялікай вышыні.

Як паведамілі карэспандэнту «Звязды» ў аддзеле інфармацыі і грамадскіх сувязяў ГУУС Мінгарвыканкама, здарылася бяда на вуліцы Касманаўтаў у доме № 41. У гэтым будынку з 11-га паверха ўніз і звалілася дзіця. Паводле папярэдніх даных, стан пацярпелага ацэньваецца як цяжкі, але стабільны. Праверкай гэтага здарэння займаюцца супрацоўнікі Маскоўскага РУУС сталіцы.

Ігар ГРЫШЫН.

Прамая лінія

ЗВЯЗДА

БЕЛАРУСКАЕ РАДЫЁ

ВЫБАР БЕРАЖЛІВАГА — ЭНЕРГАЭФЕКТЫЎНЫ ТАВАР

Сёння пытанням энергаэфектыўнасці ў рэспубліцы надаецца асаблівая ўвага: пасля сумнавядомых падзей з заключэннем кантрактаў на пастаўку энергарэсурсаў у Беларусь з Расіі мы вымушаны працаваць у новых умовах. Прыходзіць і разуменне таго, што пры большай эканоміі энергіі давядзецца менш плаціць за энергарэсурсы, кошт якіх павялічыўся. Раней, калі нафты хапала, а газ быў танным, пра эканомію энергіі асабліва не задумваліся. Зараз энергаэфектыўнасць становіцца рэальным прыярытэтам развіцця Беларусі. А работа па энергазберажэнню ў нашай краіне складваецца з вялікай колькасці напрамкаў эканоміі — усяго іх каля 150. Так, сёлета ў краіне магчыма знізіць энергаёмістасць ВУП больш чым на 6—7 працэнтаў, упэўнены ў Дэпартаменце па энергаэфектыўнасці Дзяржстандарта. Стаіць задача павялічыць выкарыстанне мясцовых відаў паліва да 25 працэнтаў у агульным балансе, але, паводле меркавання спецыялістаў, да 2012 года цалкам рэальна выйсці і на лічбу 30 працэнтаў. Зразумела, шмат у гэтым пытанні залежыць і ад насельніцтва. Адна з задач — навучыць беларусаў рацыянальна карыстацца энергарэсурсамі і максімальна атрымліваць аддачу ад таго цяпла, якое паступае ў кватэры. Як стаць больш беражлівымі і на чым можна зэканоміць, на што трэба звяртаць увагу пры куплі бытавой тэхнікі? — пра гэта і шмат іншае падчас «прамой лініі» Першага нацыянальнага канала Беларускага радыё ішла гутарка начальніка ўпраўлення ацэнкі адпаведнасці і ліцэнзавання Дзяржкамітэта па стандартызацыі Неаліны ПРОХАРЧЫК і начальніка ўпраўлення тэхнічнага нармірвання і стандартызацыі Дзяржстандарта Ірыны НІКАЛАЕВАЙ з радыёжурналістам Максімам УГЛЯНІЦАЙ і карэспандэнтам «Звязды».

(Заканчэнне на 2-й стар.)

ПРЫКЛАД ЭТЫКЕТКІ ЭНЕРГЕТЫЧНАЙ ЭФЕКТЫЎНАСЦІ ХАЛАДЗІЛЬНЫХ ПРЫБОРАЎ

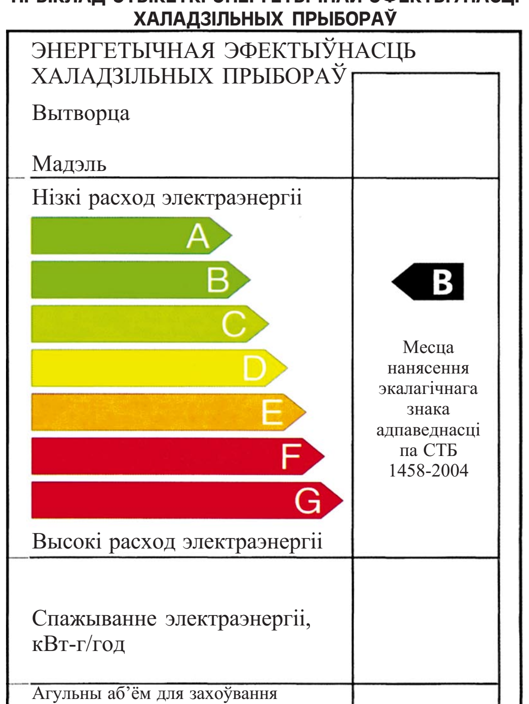

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

ПАВОДКА Ў ІНДАНЕЗІІ

Каля 75 працэнтаў плошчы Джакарты ў выніку моцных сезонных праліўных дажджоў і, як вынік, разліву 13 рэчак, апынуліся пад вадой.

Па даных на вечар панядзелка, 30 чалавек загінулі і каля 350 тысяч вымушаны пакінуць свае дамы. Улады заяўляюць, што робяць усё магчымае, але яны фізічна не ў стане справіцца з самай моцнай паводкай за ўсю гісторыю горада, у якім пражывае 12 мільёнаў чалавек. Многія жыхары сталіцы перабіраюцца на верхнія паверхі і дах у чаканні спаду вады.

БОМБА ПА ПОШЦЕ

У адзін з лонданскіх офісаў прыйшоў канверт, у якім аказалася бомба.

Яна ўзарвалася, калі жанчына адкрывала паштоўку. Інцыдэнт адбыўся на Вікторыя-стрыт, у будынку, які знаходзіцца ў 180 метрах ад Скотланд-Ярда. Пацярпелая накіравана з лёгкімі раненнямі ў бальніцу, жыццю яе нічога не пагражае.

«ТРЭНІРУЙСЯ НА... КОШКАХ!»

На сайце рэспубліканскай выбарчай камісіі Эстоніі пачалося галасаванне за кандыдатаў у... лясны парламент.

У выбарах прымаюць удзел тры партыі: парнакапытныя (кабан, лось і алень), драпежнікі (воўк, рысь, мядзведзь і ліса) і грызуны (пацук, мыш і вавёрка). Такім чынам ЦВК вырашыў праверыць сістэму электроннага галасавання перад выбарамі ў «чалавечы» парламент, якія адбудуцца ў канцы лютага.

АМЕРЫКАНЕЦ З'ЕЎ 182 КРЫЛЬЦЫ

23-гадовы Джо Чэснат з Сан-Хасэ выйграў Кубак Крыла — спаборніцтвы па абжорству, якія праходзяць штогод у Філадэльфіі (ЗША).

За фіксаваны час ён з'еў больш за ўсіх — 182 — курыныя крыльцы. «Я люблю есці. Сёння я глытаў крыльцы цалкам, грыз косці,» — адзначыў Чэснат. Пераможцу была ўручана карона, упрыгожаная гумавымі курамі.

БРЫТАНЦЫ — РЭКАРДСМЕНЫ

Кожны брытанец штогод знішчае 17,6 кілаграма туалетнай паперы, што ў два з паловай раза больш за сярэднееўрапейскія паказчыкі.

Спажыванне яе ў Вялікабрытаніі складае 110 рулонаў на чалавека ў год. Гэта ў 25 разоў больш, чым на Украіне, жыхары якой абмежаваліся ўсяго чатырма з паловай рулонамі. У сярэднім у краінах Заходняй Еўропы спажыванне гэтага прадукту складае 12,4 кілаграма. Сярод новых членаў ЕС больш за ўсіх расходуюць жыхары Балтыі — 3,9 кілаграма ў год, а вось эканомныя немцы затрачваюць у тры разы менш — 1,3 кілаграма. Паводле даных даследаванняў, спажыванне туалетнай паперы ў Заходняй Еўропе вырасла за апошняе дзесяцігоддзе на 40 працэнтаў. Прычынай гэтаму, мяркуюць спецыялісты, сталі крэатыўныя дызайнерскія рашэнні па афармленню тавару.

УП «Минский городской центр недвижимости»

проводит открытый аукцион по предоставлению юридическим лицам и индивидуальным предпринимателям во временное пользование торговых площадей в торговом центре «Купаловский»

№№ лота	Номера торговых мест	Площадь торгового места, кв.м	Начальная цена кв. м, евро	Срок аренды, месяцев	Размер задатка, базовых величин
1.	106	4,0	37,5	12	10
2.	72	6,0	63,0	12	10
3.	70	5,0	63,0	12	10
4.	24	6,5	37,5	12	10

Для участия в аукционе участник перечисляет задаток и плату за участие в аукционе в размере 4 базовых величин на р/с 3012024570010 в филиале ОАО «Белпромстройбанк» по Минской области, код 153001331, УНП 190398583 УП «Минский городской центр недвижимости». Перечень необходимых документов и порядок подачи определен условиями проведения аукциона. Договор аренды с победителем заключается в течение 3 рабочих дней с даты проведения аукциона. Аукцион состоится 16 февраля 2007 г. в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Документы на участие в аукционе принимаются по 15 февраля 2007 г. до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. К.Маркса, 39, каб.6. Контактные телефоны: 227-40-22, 227-48-36. **Наш сайт в Интернете www.mgcn.by**

КУП «Минский областной центр учета недвижимости» проводит аукционные торги по продаже:

- части двухэтажного кирпичного здания с двумя входами ОАО «Копыльский РКБО» (185,6 кв.м), расположенного в центре г. Копыля по ул. Партизанская д.5. Пл. зем. участка 0,0736 га. Нач. цена 137 500 000 бел.руб. с НДС;
- здания столовой (кафе) в п. Энергетиков Дзержинского р-на (общ.пл. 580,6 кв.м). Пл. зем. участка — 0,0866 га. Нач. цена 387 660 000 бел. руб. с НДС;
- производственной базы (здания конторы и гаража общ. пл. 151,2 кв.м, ограждение территории, благоустройство) в д. Октябрьская Витебского района. Пл. зем. участка– 0,1727 га. Нач. цена — 35 500 000 бел. руб. с НДС;
- производственной базы (гараж площадью 266 кв.м, склад — 309 кв.м, служебное помещение – 35 кв.м, ж/б ограждение протяженностью 234 п.м.) в п. Сосновый Осиповичского района. Пл. зем. участка– 0,3537 га. Нач. цена 46 683 000 бел. руб. с НДС;

КОНТАКТНЫЙ ТЕЛЕФОН (8017) 2246134. САЙТ В ИНТЕРНЕТЕ: WWW.RLT.BY

ISSN 1990-763X

КУРСЫ ВАЛЮТ

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 6.02.2007 г. (для б/н разлікаў)

1 долар ЗША	2 141,00
1 еўра	2 774,09
1 латвійскі лат	3 983,63
1 літоўскі літ	803,05
1 чэшская крона	98,46
1 польскі злоты	715,06
1 расійскі рубель	80,70
1 украінская грыўня	423,10

Курсы замежных валют для безнаяўных разлікаў

Цэнтрабанк РФ

USD	26,5288
10 UAH	52,3695
1000 BYR	12,3318
EUR	34,3601

Курс у гандлёвых кампаніях (на 5.02.2007 г.)

USD	2220 / 2320

Агенцтва Уладзіміра Граўцова

Падпішыцеся на часопіс «Главный Бухгалтер. ГБ» на 2007 год у рэдакцыі па самай выгаднай цане. Тэлефон рэдакцыі: 209-69-01.

Фінансавыя ўкладанні ў аграгарадкі павінны поўнасцю акупляцца

Гэта адзначыў 4 лютага Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка ў час рабочай паездкі ў Магілёўскую вобласць. У цэнтры ўвагі кіраўніка дзяржавы знаходзіліся пытанні развіцця аб'ектаў аграпрамысловага комплексу і сацыяльнай сферы вёскі.

Аляксандр Лукашэнка з борта верталёта агледзеў гаспадаркі і вытворчыя комплексы Магілёўшчыны. Але непасрэднай мэтай гэтай паездкі было азнаямленне са станам спраў у Шклоўскім раёне.

Пасля прыбыцця ў ААТ «Александрыйскае» — найбуйнейшае сельгаспрадпрыемства раёна — Прэзідэнт звярнуў асаблівую ўвагу губернатара рэгіёна на тое, што затраты на сацыяльную сферу з часам павінны поўнасцю акупляцца за кошт эфектыўнай вытворчасці.

Старшыня абласнога выканаўчага камітэта Барыс Батура растлумачыў, што асноўную частку расходаў на сацыяльную сферу займае фінансаванне будаўніцтва жылля: у 2006 годзе ў вёсцы Александрыя было пабудавана 34 жылыя дамы, у вёсцы Вялікі Мяжнік — 15.

Прэзідэнт папярэдзіў чыноўнікаў: перакосаў і нерацыянальнага расходавання сродкаў у фінансаванні сацыяльнай сферы ў вёсцы быць не павінна.

Сёння «Александрыйскае» — сельгаспрадпрыемства, якое актыўна развіваецца, прыклад паспяховага аб'яднання некалькіх гаспадарак: ААТ «Александрыйскае» ўтворана ў выніку зліцця трох невялікіх закрытых акцыянерных таварыстваў.

За 2006 год тэмп росту валавой прадукцыі склаў 193,5 працэнта.

Кіраўнік дзяржавы наведаў малочнатаварны комплекс у вёсцы Мяжнік, дзе азнаёміўся з перспектывамі развіцця ААТ «Александрыйскае». Былі разгледжаны пытанні будаўніцтва новых фермаў з выкарыстаннем перадавых тэхналогій. Аляксандр Лукашэнка цікавіўся дысцыплінай на вытворчасці, кадравай забяспечанасцю і прафесійнай падрыхтоўкай спецыялістаў для работы на такіх фермах.

У 2005 годзе была праведзена рэканструкцыя малочнатаварнага комплексу «Александрыя», у 2006 годзе — здадзены ў эксплуатацыю аналагічны комплекс «Мяжнік». Пачата будаўніцтва комплексаў «Стараселле» з тэрмінам уводу ў жніўні 2007 года і «Слабодка». Таксама ўзводзіцца буйны свінагадоўчы комплекс.

Плануецца, што ў 2008 годзе малочнатаварныя комплексы «Александрыя» і «Мяжнік» выйдуць на праектную магутнасць, што дасць магчымасць значна павялічыць іх рэнтабельнасць. Акупнасць праектаў выручкай ад рэалізацыі малака ў сярэднім складзе не больш як 8 гадоў, чыстым прыбыткам — 11 гадоў. Чаканая рэнтабельнасць вытворчасці малака пры выхадзе комплексаў на праектную магутнасць — не менш як 33 працэнты.

Кіраўнік дзяржавы пабываў на месцы будаўніцтва новага аўтамабільнага моста праз Днепр па дарозе Копысь—Александрыя. Плануецца, што ўзвядзенне гэтага выключна важнага для развіцця рэгіёна аб'екта завершыцца ў жніўні 2007 года.

Затым Аляксандр Лукашэнка наведаў сацыяльныя аб'екты аграгарадка Александрыя, уведзенага ў эксплуатацыю ў 2006 годзе. Прэзідэнт агледзеў урачэбную амбулаторыю, дом бытавога абслугоўвання, дзе сёння мясцовыя жыхары могуць скарыстацца 19 відамі паслуг.

Кіраўнік дзяржавы пабываў у Александрыйскім цэнтры культуры і вольнага часу, а таксама ва ўніверсальным спартыўным цэнтры, які адкрыецца ўжо ў бліжэйшы час. Тут створаны ўсе ўмовы для заняткаў спортам. Акрамя спартыўнай залы комплекс мае 25-метровы басейн на 4 дарожкі. Ён пабудаваны зыходзячы з таго, што займацца ў гэтым цэнтры будуць жыхары некалькіх населеных пунктаў Шклоўскага раёна з агульнай колькасцю больш як 2200 чалавек.

Завяршаючы наведванне Шклоўскага раёна, беларускі лідар агледзеў зернесушыльны комплекс, які будуецца, і дзеючы мехдвор.

У размове з прадстаўнікамі мясцовых органаў улады Прэзідэнт указаў на неабходнасць рацыянальнага падыходу пры выкарыстанні сродкаў на будаўніцтва аграгарадкоў, сацыяльных і вытворчых аб'ектаў у сельскай гаспадарцы.

«Усё павінна быць абсалютна кампактным і не затратным — вось сутнасць работы ў вёсцы. Можна «загнаць» сюды мільярды, але як хутка гэтыя грошы акупяцца? А ўсе ўкладанні ў аб'екты АПК павінны акупляцца», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Аляксандр Лукашэнка павіншаваў Уга Чавеса з дзесяцігоддзем устанаўлення дыпламатычных адносінаў з Венесуэлай

Кіраўнік беларускай дзяржавы Аляксандр Лукашэнка 4 лютага накіраваў віншаванне прэзідэнту Баліварыянскай Рэспублікі Венесуэла Уга Чавесу і ўсяму венесуэльскаму народу з нагоды дзесяцігоддзя ўстанаўлення дыпламатычных адносінаў паміж дзвюма краінамі.

«За гэты перыяд узаемадзеянне Беларусі і Венесуэлы дасягнула ўзроўню стратэгічнага партнёрства», — гаворыцца ў віншаванні.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Два месцы. І... дзве дапамогі?

Па выніках мінулага года ў Фонд сацыяльнай абароны насельніцтва павінна «вярнуцца» больш за 1 млрд рублёў сродкаў, што былі налічаны грамадзянам у выглядзе дапамог і пенсій без законных на тое падстаў. Пры гэтым варта нагадаць: каля 80 працэнтаў агульнага бюджэту Фонду накіроўваецца на фінансаванне пенсій.

У прыватнасці, паведаміла начальнік аддзела персаніфікаванага ўліку Фонду Ніна Грабар, на працягу мінулага года даводзілася сутыкацца з выпадкамі атрымання дапамог па беспрацоўю ўжо працуючымі грамадзянамі, выпадкамі прызначэння дапамог па догляду за дзецьмі ва ўзросце да 3 гадоў адначасова [illegible], а таксама з выпадкамі выплаты ў поўным аб'ёме пенсій працуючым пенсіянерам, якія [illegible] каэфіцыент больш за 1,3. Падобныя парушэнні заканадаўства адзначаліся ва ўсіх рэгіёнах без выключэння. Прычым выявіць факты неабгрунтаванага атрымання дапамог і пенсій удалося дзякуючы выкарыстанню дадзеных персаніфікаванага ўліку сродкаў дзяржаўнага сацыяльнага страхавання. Дарэчы, зазначыла Ніна Грабар, усе сродкі, выплачаныя без законных падстаў, падлягаюць вяртанню ў Фонд сацыяльнай абароны па абавязковым парадку.

Сяргей ГРЫБ.

Колькасць сем'яў, якія атрымлівалі субсідыі на аплату камунальных паслуг, летась скарацілася на 37 працэнтаў

У Беларусі ў 2006 годзе безнаяўныя субсідыі на аплату жыллёва-камунальных паслуг атрымалі больш як 113,1 тыс. сем'яў, што на 37 працэнтаў менш, чым у 2005 годзе. Аб гэтым карэспандэнту БЕЛТА паведамілі ва ўпраўленні эканомікі Міністэрства жыллёва-камунальнай гаспадаркі.

Абумоўлена гэта апераджальным тэмпам росту даходаў насельніцтва ў параўнанні з ростам кошту паслуг ЖКГ, растлумачылі ў міністэрстве. Нагадаем, што права на атрыманне такіх субсідый маюць тыя грамадзяне, у якіх плата за жыллёва-камунальныя паслугі перавышае 25 працэнтаў сукупнага даходу сям'і.

Паводле даных спецыялістаў, агульная сума прадастаўленых за мінулы год безнаяўных субсідый склала Br3,05 млрд. Гэта на 36,4 працэнта менш, чым у 2005 годзе. Сярэдняя сума налічанай субсідыі на адну сям'ю ў цэлым па рэспубліцы павялічылася на 1 працэнт і дасягнула Br27 тыс.

Найбольшая колькасць сем'яў, што атрымалі безнаяўныя субсідыі, у мінулым годзе зафіксавана ў Брэсцкай і Магілёўскай абласцях — адпаведна 20,854 тыс. і 20,448 тыс., найменшая — у Мінску і Гродзенскай вобласці — адпаведна 10,324 тыс. і 10,799 тыс.

Вольга СРЭДНЕВА, БЕЛТА.

Пытальнік

Дом атрымае наследнік па закону першай чаргі

Летась у снежні памерла мая мама. Завяшчанне на дом яна афармляла на сына, майго роднага брата, які зараз пастаянна жыве ў Расіі. Ад спадчыны на дом ён адмовіўся, а я, мабыць, не маю на яго правоў, бо там не жыву. Дом стаіць у вёсцы, дзе быў пабудаваны ў 50-х гадах мінулага стагоддзя, але зараз знаходзіцца ў добрым стане. Дакументаў на дом у мамы не было. Інфармацыя аб будынку ёсць толькі ў сельскім Савеце. Участак зямлі каля дома не прыватызаваны і належыць сельсавету. Што рабіць?

Таіса ПІЛАЧЫНСКАЯ, *вёска Свіркі, Докшыцкі раён, Віцебская вобласць.*

— Першае, што вам трэба зрабіць, дык гэта паведаміць работнікам мясцовага сельскага Савета аб намеры афарміць дом на сваё імя. Гэта трэба зрабіць для таго, каб мясцовыя ўлады не ўпісалі ваш аб'ект нерухомасці ў рэгістр пустых дамоў, — патлумачыў **старшыня Дзяржаўнага камітэта па маёмасці Рэспублікі Беларусь Георгій КУЗНЯЦОЎ.** — У адпаведнасці з артыкулам 1057 Грамадзянскага кодэкса Рэспублікі Беларусь вы з'яўляецеся наследнікам па закону першай чаргі. У сувязі з тым, што ваш брат (наследнік па завяшчанню) адмовіўся ад спадчыны, вы маеце права падаць у натарыяльную кантору пры месцы знаходжання спадчыны заяву аб выдачы пасведчання аб праве на спадчыну. Тэрмін аб прыняцці спадчыны акрэсліваецца артыкулам 1071 Грамадзянскага кодэкса. Пасля атрымання пасведчання аб праве на спадчыну вам трэба звярнуцца ў тэрытарыяльную арганізацыю па дзяржаўнай рэгістрацыі нерухомай маёмасці, правоў на яе і здзелак з ёю па месцы знаходжання жылога дома для дзяржаўнай рэгістрацыі пераходу права ўласнасці на гэты дом.

За афармленне права на зямлю плацяць усе

Наша сям'я стаіць у чарзе маючых патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў. Атрымалі ўчастак зямлі, які зараз існуе толькі на паперы. Для абмеру гэтага ўчастка Гомельскі праектны інстытут «Гіпразем» патрабаваў заплаціць за афармленне землеўпарадкавальных дакументаў 124 тысячы рублёў. Аднак гэты ўчастак мясцовыя ўлады абяцалі даць бясплатна. Колькі нам трэба будзе яшчэ плаціць за дзяржаўную рэгістрацыю зямельнага ўчастка і за канчатковае афармленне?

Ірына НАЗАРАНКА, *г. Хойнікі.*

— Зямельны ўчастак для індывідуальнага жыллёвага будаўніцтва, — адказалі рэдакцыі ў Дзяржаўным камітэце па маёмасці Беларусі, — па жаданню і заяве грамадзяніна можа прадастаўляцца мясцовым выканаўчым камітэтам у пажыццёва валоданне з правам перадачы па спадчыне або ў прыватную ўласнасць. Пры перадачы зямельнага ўчастка ў пажыццёва валоданне з правам перадачы па спадчыне плата за яго не бярэцца. Набываючы ўчастак у прыватную ўласнасць, неабходна будзе заплаціць за зямлю ў адпаведнасці з заканадаўствам. Грамадзяне, якія маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, могуць выкупляць зямельныя ўчасткі для індывідуальнага жыллёвага будаўніцтва па льготнай цане, якая [illegible] стаўкі зямельнага падатку за дадзены зямельны ўчастак.

Што датычыцца афармлення правоў на зямельны ўчастак, то плата бярэцца за ўстанаўленне мяжы зямельнага ўчастка, дзяржаўную рэгістрацыю яго стварэння і правоў на яго ў адпаведнасці з Указам № 152 і складае:

— за ўстанаўленне мяжы зямельнага ўчастка ў зімовы час — 124 тысячы рублёў, або 4 базавыя велічыні;

— за дзяржаўную рэгістрацыю стварэння зямельнага ўчастка і ўзнікнення правоў на зямельны ўчастак — 0,7 базавай велічыні, або 21 700 рублёў.

Дадаткова, у адпаведнасці з Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 14 верасня 2006 года № 574 «Аб некаторых пытаннях збірання дзяржаўнай пошліны», за выдачу пасведчання аб дзяржаўнай рэгістрацыі права на зямельны ўчастак вам неабходна заплаціць дзяржаўную пошліну ў памеры 0,3 базавай велічыні, або 9300 рублёў.

Усяго за афармленне правоў на зямельны ўчастак вам неабходна заплаціць 155 тысяч рублёў.

Сяргей КУРКАЧ.

ВЫБАР БЕРАЖЛІВАГА — ЭНЕРГАЭФЕКТЫЎНЫ ТАВАР

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

І.Н.: — Беларускі ўрад пытанням энергаэфектыўнасці ўдзяляе вялікую ўвагу. Таму летась, напрыклад, у нетрах Дзяржстандарта нарадзілася праграма, што стваралася пры падтрымцы Міністэрства энергетыкі, Міністэрства архітэктуры і будаўніцтва, якая ўтрымлівае комплексныя заданні па распрацоўцы стандартаў у такіх сферах, якія, перш за ўсё, захопліваюць самі энергарэсурсы — нафтавае паліва, паліва з мясцовых рэсурсаў. Ёсць раздзел, які прадугледжвае энергаспажывальныя патрабаванні да прадукцыі — гэта транспартныя сродкі, цеплагенерыруючае абсталяванне. Вялікі клас стандартаў будзе датычыцца бытавых электрапрыбораў і, натуральна, усяго, што звязана з будынкамі. Не забыліся мы і пра раздзел, які будзе накіраваны ў падтрымку нашым вытворцам, распрацоўшчыкам новых вырабаў — гэта навукова-матадычнае забеспячэнне, гэта значыць дастаткова вялікая колькасць дакументаў будзе тлумачальнага і рэкамендацыйнага плана. У праграме ёсць шэраг стандартаў, якія датычацца і нас, перш за ўсё як спажыўцоў.

Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

Яшчэ ў 2002 годзе Дзяржстандартам быў зацверджаны дзяржаўны стандарт, які дае імпульс для распрацоўкі новага класа дзяржаўных стандартаў у падтрымку інфармацыі, што прадастаўляецца спажыўцу. Мы задумвалі гэты комплекс як комплекс для спажыўцоў пры выбары дастаткова дарагіх электрабытавых прыбораў. Гэты стандарт атрымаў назву «Энергазберажэнне. Інфармаванне спажыўцоў аб энергетычнай эфектыўнасці бытавых электрычных прыбораў. Агульныя патрабаванні». Стандарт выйшаў параўнальна даўно, гэта значыць тры гады мы адвялі для таго, каб вытворцы, імпарцёры складанай бытавой тэхнікі змаглі падрыхтавацца для прадастаўлення інфармацыі па энергаэфектыўнасці іх вырабаў. Тры гады праляцелі хутка, і на рынку стандартызацыі з'явіліся два новыя дзяржаўныя стандарты. На сёння гэта ўжо дзеючы механізм, з'явіўся стандарт, які ўстанаўлівае канкрэтныя патрабаванні да інфармацыі аб энергетычнай эфектыўнасці бытавых халадзільнікаў і бытавых аўтаматычных пральных машын.

— Што сабой уяўляе этыкетка, якая дае інфармацыю спажыўцу аб энергетычнай эфектыўнасці?

І.Н.: — Для таго, каб аддаць перавагу таму ці іншаму вырабу, мы павінны ўсебакова прааналізаваць інфармацыю, якую дае нам вытворца ці імпарцёр. Просьба, з якой мы звяртаемся да прадаўца ў гандлёвай зале: «Пакажыце, калі ласка, інструкцыю па эксплуатацыі». У адрозненне ад такіх звычайных нашых дзеянняў, дадзены комплекс стандартаў прадугледжвае пэўныя дзеянні, якія павінны ажыццявіць гандлюючыя арганізацыі. **Перш чым выставіць узор у гандлёвай зале, яны павінны паклапаціцца аб тым, каб нанесці на гандлёвы ўзор адпаведную этыкетку, якая дае інфармацыю аб энергаэфектыўнасці таго ці іншага прыбора.** Мы наогул прызвычаіліся, што любая маркіроўка, любая інфармацыя — гэта пэўныя лічбы і словы. Аднак інфармацыя, што заносіцца на энергетычную этыкетку, або этыкетку, што характарызуе энергаэфектыўнасць, даволі своеасаблівая. Па-першае, яна для спажыўца паказальная тым, што павінна быць, на мой погляд, у вытворцаў, якія клапоцяцца пра свой імідж, каляровай. Стандарт прадугледжвае, што энергетычная эфектыўнасць перадаецца не толькі словамі, лічбамі і графічна, але і колерам. Тыя прыборы, якія характарызуюцца нізкім расходам электраэнергіі, будуць мець адпаведную інфармацыю ў зялёным полі, а тыя, што расходуюць шмат электраэнергіі, — чырвоным і чорным. Характарыстыкі могуць быць і чорна-белымі, гэта не забаронена.

Заўважу, што ўсе этыкеткі разбіты на два полі: першае — гэта сем стрэлак, якія характарызуюць магчымыя класы эфектыўнасці, другое — якая рэальная энергаэфектыўнасць таго вырабу, які прапануецца на рынак. Даўжыня кожнай з іх дыферэнцыявана. Самы высокі клас, гэта значыць з нізкім расходам электраэнергіі, мае найменшую даўжыню стрэлкі і маркіруецца класам «А». Самыя дрэнныя з пункту гледжання энергаэфектыўнасці прыборы маюць самую доўгую стрэлку і маркіруюцца класам «G». Для прыкладу я ўзяла з сабой упакоўкі электрычных лямпачак двух вытворцаў, лямпачкі маюць аднолькавую магутнасць. У прадугледжаных этыкетках у адной электрычнай лямпачкі рэальная стрэлка стаіць каля класа «Е», што адпавядае пятаму класу, а ў другой клас энергаэфектыўнасці шосты — «F». Калі яшчэ ўзгадаць, што вытворца адной лямпачкі даў нам дадатковую інфармацыю аб тым, што светлавы паток яе складае 410 адзінак, а другой — усяго толькі 390, вось, калі ласка, рэальная інфармацыя наконт таго, чаму аддаць перавагу: пры адной і той жа магутнасці розніца паміж светлавымі прыборамі на цэлы клас. Там, дзе клас энергаэфектыўнасці і светлавы паток вышэй — менавіта гэтай лямпачцы мы і аддадзім перавагу. Вы бачыце, што спажыўцу дастаткова проста арыентавацца ў даволі складаным пытанні.

— Калі размова ідзе пра эканомію, што канкрэтна адпавядае літары «А», а што «G», адрозніваецца эканомія ў разы або гэта невялікая розніца?

— **І.Н.:** — Дастаткова наглядны прыклад па розніцы паміж расходам электраэнергіі па самаму высокаму класу і самаму нізкаму можна прывесці па халадзільніках. Распрацоўшчыкі адпаведнага стандарту ўжо ўвялі два дадатковыя класы: не проста клас «А», які для ўсіх прыбораў характарызуе высокі ўзровень энергаэфектыўнасці, а ўвялі яшчэ клас «А+» і «А++». Розніца паміж самым высокім і самым нізкім класам складае... 4 разы. Між іншым, нашы айчынныя халадзільнікі знаходзяцца на піку піраміды.

— Айчынныя і імпартныя тавары: наколькі аднолькавыя для іх стандарты?

І. Н.: — Стандартызацыя — гэта той інструмент, які не павінен ствараць тэхнічных бар'ераў у гандлі. З аднаго боку ён паказвае той гарызонт, да якога трэба імкнуцца нашым вытворцам, а з другога — практычна паказвае той узровень, ніжэй якога характарыстыкі вырабу апускацца не могуць, і на наш рынак не павінен трапіць выраб, які не карыстаецца папулярнасцю на заходнім рынку. Калі мы ўстанаўліваем адзінае патрабаванне, што дзейнічае і на тэрыторыі заходніх дзяржаў, і ў Расіі, і ў нас, то праблем з пункту гледжання датычыцца гэта імпарту або не, натуральна, няма. Акрамя таго, стандарт не мае нацыянальнасці і геаграфічнай прыналежнасці, таму што на стандарт раўняюцца ў роўнай ступені — і айчынныя вытворцы, і вытворцы, якія пастаўляюць прадукцыю на наш рынак. Таму, калі мы вядзём гутарку пра энергетычны эфект, аб інфармацыі для спажыўцоў, то тут вялікая роля павінна адводзіцца і арганізацыям гандлю. Калі мы выстаўляем у гандлёвай зале ў адзін шэраг халадзільнікі «Індэзіт» і нашы, то ў роўнай ступені на іх наносіцца адпаведная маркіроўка: спажыўцы самастойна вырашаюць, чаму аддаць перавагу — цане або эканамічнай выгадзе, якая з пункту гледжання эксплуатацыйных уласцівасцяў будзе прысутнічаць у нашай кішэні.

— Што датычыцца складанай бытавой тэхнікі: ці плануецца пашыраць спіс прыбораў, на якія будуць уведзены этыкеткі па энергаэфектыўнасці?

І.Н.: — Праграма, аб якой мы вялі гутарку вышэй, у раздзеле «Бытавых электрапрыбораў» прадугледжвае якраз, што комплекс стандартаў будзе пашырацца. У бліжэйшы час павінны будуць з'явіцца стандарты на пральна-сушыльныя машыны, пасудамыйныя машыны, кандыцыянеры і бытавыя электрычныя печы. Гэта не поўны пералік.

Н.П.: — Я хацела б дадаць, што пры сертыфікацыі, канешне, мы вялікую ўвагу надавалі пытанням бяспекі і якасці. Але зараз, паколькі праблема энергаэфектыўнасці стаіць перад намі вострa, пры сертыфікацыі мы ўключым у пералік параметраў, якія кантралююцца, і параметры, звязаныя з энергаспажываннем, і будзем патрабаваць пры сертыфікацыі, каб гэта ацэнка знаходзіла адлюстраванне ў маркіроўцы, установім пэўны колер, каб спажывец звяртаў большую ўвагу якраз на гэты паказчык.

— Энергаэфектыўнасць і якасць — пытанні, звязаныя паміж сабой. Калі вытворца той жа лямпачкі ўбачыць, што яго канкурэнт на літары «А», то гэта будзе яго пастаянна стымуляваць, каб выпусціць яшчэ лепшы тавар.

І.Н.: — Задача сертыфікацыі — стымуляванне да пастаяннага павышэння якасці. Часам стандарт ідзе крыху наперадзе і ўстанаўлівае той гарызонт, да якога трэба імкнуцца. На нядаўнім пасяджэнні навукова-тэхнічнай камісіі Дзяржстандарта мы прынялі цэлы пакет стандартаў, якія датычацца цеплаізаляцыйных уласцівасцяў будаўнічых матэрыялаў. Была праведзена вялікая праца Міністэрствам архітэктуры і будаўніцтва і з'явіліся такія новыя матэрыялы. Зноў-такі ўсё нацэлена на тое, каб не толькі проста засведчыць дасягнуты ўзровень, але і паказаць перспектыву, да якой трэба імкнуцца многім вытворцам.

— А ці можна давяраць таму, што сам вытворца наносіць на этыкетку? Хто гэта будзе правяраць?

І.Н.: — Рэальна дасягнуты ўзровень энергаэфектыўнасці вызначаецца самім вытворцам. А каб праверыць узровень энергаэфектыўнасці, для гэтага маецца шмат спосабаў. Так, адпаведныя дакументы можна запатрабаваць у парадку дзяржаўнага нагляду. Тры гады таму, калі толькі з'явіўся агульны стандарт, які ўстанаўлівае патрабаванні да энергаэфектыўнасці, у першую чаргу занепакоіліся дзяржаўныя інспектары. Апошнія пыталіся ў распрацоўшчыка стандарту, які канкрэтна ўзровень павінен быць на тым ці іншым прыборы, як гэта вызначаць? А па першаму стандарту адказаць на ўсе пытанні, што хвалявалі нашых дзяржаўных інспектараў, мы не маглі. Трэба было пачакаць, пакуль выйшлі канкрэтныя стандарты, што датычацца халадзільнікаў і пральных машын. Акрамя таго, праверка энергаэфектыўнасці будзе і клопатам нашых ацэншчыкаў пры сертыфікацыі вырабаў. А сертыфікацыя складанай бытавой тэхнікі практычна закранае ўсе групы вырабаў.

Н.П.: — У вобласці сертыфікацыі мы пойдзем яшчэ далей. Мы зараз вывучаем вопыт Еўрасаюза ў частцы энергазберажэння і пытаннях ацэнкі адпаведнасці па энергазберажэнню. Зараз у Еўрасаюзе ёсць нават дырэктыва, якая абавязвае праводзіць сертыфікацыю па паказчыках энергазберажэння будынкаў і збудаванняў. Гэта новы напрамак, які мы хочам вывучыць: як сапраўды рэальна праводзяцца работы па гэтай дырэктыве ў краінах Еўрасаюза і, канешне, усё пазітыўнае мы абавязкова будзем укараняць у сябе ў рэспубліцы. Гэта новы напрамак, які сапраўды дае вялікі эфект.

Ігар ШЧУЧЭНКА.

Інтэрв'ю па просьбе чытачоў

Ці можна зараз пацвердзіць факт прысваення звання Героя Савецкага Саюза?

Ларыса Раманава з Веткі патэлефанавала ў рэдакцыю з не зусім звычайнай просьбай. «Падчас Вялікай Айчыннай вайны член нашай сям'і быў прадстаўлены да прысваення звання Героя Савецкага Саюза. Хадайніцтва ад 18 красавіка 1945 года, падпісанае камандаваннем, у нас ёсць. Усе мы хацелі б даведацца: ці было гэта хадайніцтва задаволена на вышэйшым узроўні, паколькі на той момант званне так і не было прысвоена? Людзі ж адшукваюць ордэны і медалі, якімі калісьці былі ўзнагароджаны, але не атрымалі іх дзесяцігоддзі таму, нават зараз. Магчыма, і ў нас атрымаецца? Дарэчы, некалькі гадоў таму нашаму сваяку быў уручаны ордэн Чырвонай Зоркі, якім ён быў узнагароджаны некалі. Мы напісалі запыт на адрас Адміністрацыі Прэзідэнта Расійскай Федэрацыі, але адказу няма вось ужо два месяцы...».

Званне Героя Савецкага Саюза — вышэйшая ступень адзнакі (з уручэннем медаля «Залатая Зорка» і ордэна Леніна) — прысвойвалася грамадзянам Указамі Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР. Самы просты шлях пошукаў — знайсці памянёныя Указы ў архівах і паспрабаваць адшукаць у іх прозвішча патрэбнага чалавека. З іншага боку, малаверагодна, што, калі званне было прысвоена, гэтага чалавека за прайшоўшыя пасля вайны дзесяцігоддзі так і не змаглі знайсці...

— Такое сапраўды здаралася часта: прадстаўленне да ўзнагароды ёсць, а чалавек так і не атрымліваў ордэн ці медаль, званне, аб чым хадайнічала камандаванне. Гэта здаралася па шэрагу прычын падчас праходжання папер па шматлікіх інстанцыях. Ці, напрыклад, магло быць і так: байца ці камандзіра прадставілі да ордэна, а «наверсе» палічылі, што яго трэба ўзнагародзіць медалём, — **патлумачыў галоўны спецыяліст 2-га аддзела 2-га ўпраўлення галоўнага ўпраўлення кадраў Міністэрства абароны Станіслаў Пяцько.** — Вы кажаце, што адносна нядаўна гэтаму чалавеку быў уручаны ордэн Чырвонай Зоркі? Магчыма, гэта і ёсць той выпадак. Трэба праз архівы высвятляць, за які баявы эпізод было ўзнагароджанне. Калі за той самы, па якому афармлялася хадайніцтва аб прысваенні звання Героя Савецкага Саюза, на жаль, ужо змяніць нічога нельга. Згодна з заканадаўствам, чалавек не можа быць узнагароджаны за адзін і той жа подзвіг двойчы, нават калі чалавек, грамадскасць і лічаць, што заслугі ўзнагароджанага былі некалькі прыніжаныя.

— А калі гаворка ідзе пра розныя баявыя эпізоды? У Расіі на працягу 1990-х гадоў—пачатку 2000-х ужо неаднойчы людзям, якія падчас Вялікай Айчыннай вайны не атрымалі звання Героя Савецкага Саюза, Указам Прэзідэнта Расійскай Федэрацыі прысвойвалася званне Героя Расійскай Федэрацыі. Ці магчымае ў нас па такому ж прынцыпу, у выпадку пацвярджэння факта ўзнагароджвання, прысваенне чалавеку звання Героя Беларусі за подзвіг, здзейснены ў гады Вялікай Айчыннай вайны?

— Правапераемніцай СССР з'яўляецца Расійская Федэрацыя, таму ў яе ёсць права ўручаць узнагароды ўжо неіснуючай краіны людзям, якія былі ўдастоены іх у ваенныя і пасляваенныя гады. Пры неабходнасці ордэны і медалі СССР там могуць для ўзнагароджаных вырабіць нават зараз. У нашай краіне, згодна з Законам Рэспублікі Беларусь «Аб дзяржаўных узнагародах», грамадзянін можа быць узнагароджаны за заслугі перад Рэспублікай Беларусь. Падчас існавання СССР такой дзяржавы не было, адпаведна, няма падстаў для ўручэння цяперашніх беларускіх ордэнаў, медалёў, прысваення званняў за колішнія заслугі перад ужо неіснуючай дзяржавай.

— Станіслаў Іванавіч, і тым не менш уручэнне ордэнаў і медалёў СССР узнагароджаным некалі адбываецца зараз і ў нашай краіне...

— Так, гэта рэшткі запасаў савецкіх узнагарод. Напрыклад, калі мы знаходзім чалавека, які калісьці быў узнагароджаны, але не атрымаў узнагароду, можам сёння ўручаць ордэны Айчыннай вайны I і II ступеняў, практычна ўсе медалі за абарону гарадоў і тэрыторый, вызваленне і ўзяцце гарадоў. Скажам, нядаўна ўручалі ветэранам медалі «За вызваленне Варшавы» і «За ўзяцце Берліна». Выключэнне, хіба, складае толькі медаль «За абарону Ленінграда» — іх у нас няма. Няма і адной з самых масавых узнагарод — медаля «За перамогу над Германіяй у Вялікай Айчыннай вайне 1941—1945 гг.». У выпадку, калі пацвердзіцца, што чалавек сапраўды быў ім узнагароджаны, мы зможам выдаць яму толькі пасведчанне да ўзнагароды, але ніяк ні сам медаль.

— У нас даволі шмат такіх пытанняў, просьбаў дапамагчы пацвердзіць факт узнагароджання менавіта гэтым медалём. Узнагарода, як вядома, была безнумарной, знайсці ў архівах спісы, загады на ўзнагароджанне часта даволі складана...

— Так, асабліва цяжка пацвердзіць факт узнагароджання медалём «За доблесную працу ў Вялікай Айчыннай вайне 1941—1945 гг.» — на прадпрыемствах памянёныя спісы, загады не заўсёды складаліся. З франтавікамі, узнагароджанымі медалём «За перамогу над Германіяй у Вялікай Айчыннай вайне 1941—1945 гг.» значна прасцей — усё ж пры афармленні дакументацыі прысутнічала воінская дысцыпліна. Адзінае, пра што часам забываюць ветэраны... Згодна з палажэннем аб парадку ўручэння гэтага медаля, узнагароду маглі атрымаць нават ваеннаслужачыя запасных, вучэбных воінскіх часцей, якія праслужылі ў іх не менш за тры месяцы на пасадах чырвонаармейца, кулямётчыка, камандзіра аддзялення і інш., але толькі не курсанты. Апошняй катэгорыі медаль не ўручаўся.

— Давайце вернемся да пытання нашай чытачкі. Што вы можаце параіць гэтай сям'і? Дарэчы, калі іх пошукі будуць удалымі, ці патрэбна ім будзе падтрымка грамадскасці?

— Пошукі яны могуць весці самастойна, звяртацца ў архівы, весці перапіску. Калі факт узнагароджання атрымаецца пацвердзіць, усе пацвярджальныя дакументы ім трэба праз ваенкамат па месцы жыхарства накіраваць на адрас галоўнага ўпраўлення кадраў Міністэрства абароны Рэспублікі Беларусь.

— Дзякуй за інтэрв'ю.

Сяргей РАСОЛЬКА.

«Гарызонт» стварае СП з кітайскім холдынгам «Мідэя»

Аб гэтым паведаміў карэспандэнту БЕЛТА намеснік генеральнага дырэктара па маркетынгу і збыту ААТ «Гарызонт» Генадзь Азараў.

Кітайскі бок будзе пастаўляць у Беларусь сучасныя тэхналогіі па вытворчасці бытавой тэхнікі. Кітайская кампанія стане рэзідэнтам СЭЗ «Віцебск». Яна будзе працаваць на заводзе «Беліт» у горадзе Паставы.

Лілія КРАПІВІНА, БЕЛТА.

Рыбных аддзелаў стане больш

Міністэрства гандлю Беларусі рэкамендуе ў 2008—2010 гадах павялічыць колькасць магазінаў, якія гандлююць рыбай, паведаміў на пасяджэнні калегіі ведамства першы намеснік міністра гандлю Міхаіл Свянціцкі.

Таксама плануецца ў прадуктовых магазінах з гандлёвай плошчай ад 150 кв.м стварыць рыбныя аддзелы з абавязковай наяўнасцю ў іх акварыумаў з разліку не менш за адзін акварыум на 10 тыс. чалавек у Мінску і абласных цэнтрах, не менш за адзін акварыум — у гарадах раённага падпарадкавання з насельніцтвам менш за 10 тыс.

Алена САЛАНЕНКА, БЕЛТА.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Спорт-тайм

Родныя сцены дапамагаюць

Беларуская зборная па хакею з мячом захавала прапіску ў сусветнай эліце: у матчы за права застацца ў групе «А» наша каманда выйграла ў амерыканцаў — 9:1. Дагэтуль падначаленыя Мікалая Салаўёва прайгралі ў пяці сустрэчах. Чэмпіёнамі ж свету (першынство адбылося ў расійскім Кемераве) сталі гаспадары турніру (расіяне заваявалі гэты тытул у 18-ы раз).

Родныя сцены дапамаглі і зборнай Германіі. На сусветным першынстве па гандболу яна выйграла ў трэці раз у сваёй гісторыі. Цікава, што ў фінале гаспадары змаглі ўзяць рэванш за адзінае паражэнне на турніры: у папярэднім раундзе нямецкая каманда ўступіла польскай дружыне з лікам 25:27. Аднак у галоўным паядынку немцы аказаліся мацнейшымі — 29:24.

Самсонаў — лепшы сярод еўрапейцаў

На турніры ў італьянскім Арэца, дзе выступала 12 мацнейшых еўрапейскіх майстроў малой ракеткі, бліскуча згуляў беларускі тэнісіст Уладзімір Самсонаў. Наш зямляк перамог у фінале грэка Калінікаса Крэангу — 4:1.

Лідары не здаюцца

У чарговым туры адкрытага чэмпіянату Беларусі па хакею з шайбай мінскія каманды, якія лідзіруюць у першынстве, завяршылі свае матчы перамогамі. «Керамін» засмуціў наваполацкі «Хімік-СКА» — 7:4, «Дынама» — гродзенскі «Нёман» — 5:2, а «Юнацтва» — «Гомель» — 4:3 (у пераможцаў адпаведна па 103, 99 і 95 ачкоў). Жлобінскі «Металург» справіўся з аўтсайдарам «Брэстам» — 6:2, а «Віцебск» — з кіеўскім «Сокалам» — 4:1.

Прыгожыя і знакамітыя

Нападаючы «Манчэстар Юнайтэд» Уэйн Руні па мянушцы Шрэк прызнаны самым непрыгожым сярод спартсменаў-знакамітасцяў. Такія даныя прывяла брытанская кампанія Onepoll, якая арганізавала апытанне 4 тысяч балельшчыц: дамам прапанавалі назваць самых прывабных і наадварот непрыгожых атлетаў у гісторыі спорту. Дарэчы, самым прыгожым стаў футбаліст Дэвід Бекхэм. У пяцёрцы самых прывабных таксама ігракі Цьеры Анры, Фрэдрык Юнгберг, Давід Жынела і тэнісіст Андрэ Агасі.

Чэмпіянат Італіі прыпынены...

Італьянская федэрацыя футбола спыніла чэмпіянат краіны і гульні з удзелам нацыянальнай зборнай пасля таго, як на Сіцыліі з-за фанатаў загінуў паліцэйскі. Ахоўнік правапарадку пацярпеў ад выбуху петарды, якая трапіла яму ў твар. У сутыкненні з балельшчыкамі наогул было паранена каля 70 паліцэйскіх.

ХОЧАЦЕ НАБЫЦЬ ЦІКАВУЮ КНІГУ, СУСТРЭЦЦА З ПІСЬМЕННІКАМІ

— завітайце на выстаўку-кірмаш «Кнігі Беларусі-2007»

7 лютага ў Нацыянальным выставачным цэнтры «БелЭКСПА» (вул. Я. Купалы, 27) адбудзецца адкрыццё 14-й Мінскай міжнароднай кніжнай выстаўкі-кірмашу «Кнігі Беларусі-2007».

Больш падрабязна пра гэту значную падзею ў культурным жыцці краіны расказвае намеснік міністра інфармацыі Рэспублікі Беларусь Ігар ЛАПЦЁНАК.

— Ігар Мікалаевіч, чым адметная сёлетняя выстаўка?

— Мы пастараліся зрабіць усё магчымае, каб 14-я Мінская міжнародная выстаўка-кірмаш «Кнігі Беларусі-2007» была не проста падагульненнем працы выдаўцоў і кнігараспаўсюджвальнікаў за адзін год, але стала вялікай культурнай імпрэзай-акцыяй з пашыранымі магчымасцямі. У час выстаўкі беларускімі ўдзельнікамі запланавана правядзенне разнастайных мерапрыемстваў і праграм, якія пройдуць у зоне прэзентацый калектыўнай экспазіцыі «Кнігі Беларусі» з удзелам дзяржаўных выдавецтваў, на асобных стэндах выдавецтваў, у канферэнц-зале. Шырокую праграму цікавых мерапрыемстваў рыхтуюць украінскія і расійскія экспаненты — прэзентацыі, «круглыя сталы», творчыя сустрэчы з пісьменнікамі і выдаўцамі...

— Колькі краін прымае ўдзел у выстаўцы-кірмашу ў гэтым годзе?

— 16 краін, у тым ліку Кітай, Швецыя, Куба, Малдова, Індыя, Польшча, Расія, Украіна, Славакія, Францыя, Германія, Ізраіль, Злучаныя Штаты Амерыкі, Літва, Арменія.

— Усе ўдзельнікі будуць прэзентаваць сваю кніжную прадукцыю?

— Так. Прычым магчымы два варыянты ўдзелу ў выстаўцы-кірмашы. Мы запрашаем усіх кніжнікаў канкрэтнай краіны (амаль паўсюдна існуюць асацыяцыі кнігавыдаўцоў, кнігараспаўсюджвальнікаў) — у першую чаргу звяртаемся менавіта да іх, каб яны пры жаданні прадстаўлялі сваю краіну агульным нацыянальным стэндам (гэта і прасцей, і танней, і большы метраж можна замовіць, каб рознабакова прадставіць краіну). Калі па нейкай прычыне не атрымліваецца, кожнае з пасольстваў мае права на 4 кв. м бясплатнай плошчы зрабіць прэзентацыю — прадугледжваецца і такая палёгка, «ільгота». Звычайна найбуйнейшыя выдавецтвы краін маюць магчымасць выстаўляцца яшчэ і асобна. Так, у мінулым годзе Расія была прадстаўлена вялікім нацыянальным стэндам, а непадалёк — асобныя стэнды вядомых расійскіх выдавецтваў.

— У гэтым годзе ганаровым госцем выстаўкі ўпершыню будзе Украіна. Цікава, а як вызначаецца і чым адметны статус ганаровага госця?

— Адзначу, што ў мінулым годзе ганаровым госцем выстаўкі была Расія, зараз — Украіна. Гэта сусветная практыка, калі на вялікіх форумах кніжнікаў нейкай адной краіне надаецца больш увагі, прадастаўляюцца большыя магчымасці дзеля прадстаўлення сваіх дасягненняў. Напрыклад, у Франкфурце таксама штогод праводзяцца падобныя імпрэзы, на якіх канкрэтная краіна больш падрабязна расказвае і паказвае свае дасягненні... Канешне, маштабы ў нас некалькі меншыя ў параўнанні з франкфурцкай выстаўкай, і тым не менш...

— ...Мінская выстаўка — таксама міжнародная!

— Мы ўключаны ў каляндар міжнародных выстаў. Патрапіць туды вельмі складана. Далёка не ўсе краіны, якія праводзяць кніжныя выстаўкі, маюць высокі гонар значыцца ў міжнародным календары.

...Сёлетні ганаровы госць — Украіна — пашырае сваё прадстаўніцтва. Выставачная плошча краіны павялічылася да 200 кв. м, амаль у чатыры разы. Такая прастора неабходна і для прадстаўлення кніг, і для правядзення творчых сустрэч, выступленняў. Мяркуецца, што ўкраінскія калегі прывязуць на выстаўку звыш 1200 кніжных навінак.

З Украіны прыедзе прадстаўнічая дэлегацыя — больш як 40 чалавек. Суседзі прывязуць і фальклорны ансамбль. Пры Пасольстве Украіны ў Беларусі працуе фальклорны калектыў дыяспары, які таксама прыме ўдзел у выступленнях.

Беларускія чытачы змогуць сустрэцца з украінскімі і расійскімі пісьменнікамі Галінай Тарасюк, Анатолем Курчаткіным, Ірынай Сцепаноўскай, Таццянай Паляковай, Міхаілам Велерам, іншымі.

Расійская Федэрацыя, прынамсі, і зараз замовіла гэткую ж вялікую плошчу, як і летась, калі была ганаровым госцем. У расійскіх калег ёсць ужо напрацаваная, добра прадуманая выставачная «прастора», можна сказаць, традыцыйна-перасоўная, дзе будзе прадстаўлена каля 1,5 тысячы кніг.

— Кнігавыдавецкая справа ў Беларусі развіваецца досыць дынамічна. Як будзе прадстаўлена наша краіна?

— Дзяржаўныя выдавецтвы разам з «Белкнігай» (як галоўным распаўсюджвальнікам кніг) сёлета таксама выступаюць агульным нацыянальным стэндам.

У гэтым годзе спаўняецца 90 гадоў Беларускаму Дому друку — найбуйнейшай і найбольш сталай выдавецкай структуры, якая шырока прадставіць свае выданні на асобным стэндзе.

У выстаўцы-кірмашы бяруць удзел і прыватныя выдаўцы, якія працуюць у Беларусі.

У 2006 годзе ў Беларусі выдадзена 11 596 назваў кніг. На беларускім стэндзе будуць прадстаўлены каля 500 лепшых выданняў — у першую чаргу дыпламанты кніжных конкурсаў, а таксама кнігі, якія карыстаюцца попытам у шырокага кола чытачоў...

Як я ўжо сказаў, выстава — гэта не проста прадстаўленне кніг на паліцах, але яшчэ і вялікая культуралагічная праца. Беларускім бокам распрацаваны цікавыя планы прэзентацый кніг, сустрэч з аўтарамі, выступленні паэтаў, бардаў, пісьменнікаў, продаж кніг з аўтографамі... Пройдзе і шэраг прафесійна-выдавецкіх семінараў, а таксама конкурс «Мастак кнігі» (працягваем пошук адметных талентаў сярод дэбютантаў).

У межах выстаўкі-кірмашу будуць праведзены і тэматычныя дні: «Дзень школьніка» (8 лютага), «Бібліятэчны дзень» (9 лютага), «Дзень студэнта» (10 лютага).

Нашы кніжныя выставы ставяць двуадзіную задачу: з аднаго боку, паказаць дасягненні, а з другога — прадаць партыямі прадукцыю выдавецтваў зацікаўленым арганізацыям. На выстаўку прыйдуць прадстаўнікі бібліятэк, школ, ВНУ, увогуле шырокая грамадскасць. Спадзяёмся, будзе падпісана нямала ўзаемакарысных дамоў. Пры неабходнасці мы можам паўтарыць некаторыя тыражы. Гэта нармальная, звычайная практыка.

— Хачу ўдакладніць: кожны наведвальнік зможа купіць любую кнігу, якая яго зацікавіць?

— Безумоўна, гэта абазначана і ў назве: выстаўка-кірмаш. Побач з галоўным выставачным корпусам будуць прадавацца кнігі, якія можна ўбачыць на выставачных паліцах, дый многія іншыя кніжныя навінкі, нават не прадстаўленыя на выстаўцы.

— Выстаўка-кірмаш будзе праходзіць з 7 па 11 лютага, на працягу пяці дзён...

— Так, наша выстаўка паступова пашыраецца па часе. Спачатку яна працавала па 3 дні, потым — 4. І вось упершыню выстава будзе працаваць 5 дзён. Зроблена гэта спецыяльна — каб у выхадныя, у суботу і нядзелю, да нас завіталі тыя, у каго не атрымаецца прыйсці ў працоўныя дні.

— Які рэжым працы выстаўкі?

— У першыя два дні, 7 і 8 лютага, выстаўка-кірмаш будзе працаваць да 20.00, спадзяёмся, гэта прывабіць больш наведвальнікаў. У астатнія дні — з 10.00 да 19.00. Уваход на выстаўку для пенсіянераў, інвалідаў і дзяцей да 12 гадоў бясплатны.

Карыстаючыся магчымасцю, хачу запрасіць усіх чытачоў «Звязды» на выстаўку-кірмаш. Гэты культпаход, несумненна, будзе і цікавым, і карысным.

Гутарыла Таццяна ПАДАЛЯК.

Першы энергаблок беларускай АЭС павінен з'явіцца да 2014 года

Беларуская атамная электрастанцыя магутнасцю 1 тыс. МВт павінна быць уведзена ў эксплуатацыю да 2014 года. Да 2020 года магутнасць АЭС павінна быць павялічана да 2 тыс. МВт. Аб гэтым паведаміў учора на прэс-канферэнцыі старшыня Прэзідыума Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі (НАНБ) Міхаіл Мясніковіч.

Паводле яго слоў, міністэрства энергетыкі і НАНБ схільныя да варыянту, што ў краіне будзе спачатку ажыццяўляцца будаўніцтва двух энергаблокаў магутнасцю 1 тыс. МВт кожны. Аднак пасля ўвядзення АЭС з такой магутнасцю не выключана, што могуць быць дабудаваны і іншыя блокі.

Сёння, як адзначыў Міхаіл Мясніковіч, беларускі бок «адпрацоўвае пытанні», звязаныя з узаемадзеяннем у справе будаўніцтва АЭС з міжнароднымі арганізацыямі. У першую чаргу з МАГАТЭ. Адначасова вывучаецца магчымасці кампаній, з якімі могуць быць заключаны дамовы па стварэнні праекту будаўніцтва станцыі. Пры гэтым «у першую чаргу разглядаецца пытанне надзейнасці станцыі. У Беларусі будзе будавацца самая надзейная станцыя».

На двух пляцоўках у Магілёўскай вобласці, якія выбраны для магчымага будаўніцтва АЭС, «ужо вядуцца геалагічныя і сейсмічныя даследаванні». «І ставіцца задача ўжо ў наступным годзе пачаць падрыхтоўчыя будаўнічыя работы».

«Кошт атамнай станцыі з'яўляецца прадметам перамоў»... Аднак прыкладныя лічбы наступныя: 2,5—3 млрд долараў для магутнасці ў 2 тыс. МВт», — сказаў старшыня Прэзідыума НАНБ. Пры гэтым ён дадаў, што адной з найбольш рэальных крыніц прыцягнення сродкаў можа стаць крэдыт Сусветнага банка.

Як адзначыў на прэс-канферэнцыі міністр энергетыкі Беларусі Аляксандр Азярэц, два энергаблокі АЭС агульнай магутнасцю 2 тыс. МВт дазволяць зэканоміць 4,5—5 млрд кубічных метраў прыроднага газу. «Гэта істотна», — сказаў міністр.

Сяргей КУЗНЯЦОЎ.

ВЫДАЎЦЫ УКРАІНЫ: СЯБЕ ПАКАЗАЦЬ, КАНТРАКТЫ ПАДПІСАЦЬ

Знаёміць удзельнікаў і гасцей кірмашу з кніжнымі навінкамі Украіны ў Мінск прыбудзе дэлегацыя на чале са старшынёй Дзяржаўнага камітэта тэлебачання і радыёвяшчання Украіны Эдуардам ПРУТНІКАМ. Напярэдадні кіраўнік Дзяржкамтэлерадыё пракаментаваў карэспандэнту БЕЛТА перспектывы развіцця выдавецкай галіны Украіны.

— Якая літаратура карыстаецца попытам на кніжным рынку краіны?

— Апошнія гады на кніжным рынку адбыліся кардынальныя змяненні, якія істотна паўплывалі на тэндэнцыю развіцця выдавецкай справы і фарміраванне густаў чытача. Працяглы час ва Украіне, як і ў іншых краінах былога Саюза, павышаным попытам карысталася літаратура забаўляльнага жанру, прыгоды і дэтэктывы, затым адзначаўся ўсплёск чытацкага інтарэсу да публіцыстыкі, гістарычных твораў аўтараў, забароненых у савецкі час. Сёння вялікім попытам карыстаецца літаратура па менеджменту, маркетынгу, даведачныя дапаможнікі, падручнікі па вывучэнню замежных моў, Інтэрнэт-тэхналогій і інш.

— Наколькі сацыяльна даступныя цэны на кнігі ва Украіне?

— Кнігі, якія рэалізуюцца ў кніжных магазінах Украіны, даступныя па цане большасці насельніцтва. Станоўча і тое, што ў кожнага пакупніка ёсць добры выбар — ад недарагіх кніг у мяккай вокладцы да багата ілюстраваных выданняў коштам 80—120 грыўняў (прыкладна $15-25). Дэфіцыту кніг, які назіраўся ў пачатку 90-х гадоў, не існуе. Іншае пытанне — у прыярытэтах пакупніка, яго густах і прыхільнасцях.

— А якія кніжныя выстаўкі праводзяцца ва Украіне?

— Украіна з кожным годам усё больш адчувае ўплыў кніжнага кірмашовага буму. І прыходзіць да высновы, што мае свой рэсурс для правядзення як рэгіянальных, так і міжнародных кніжных мерапрыемстваў. На сёння ўжо вызначыліся чатыры цэнтры рэгіянальных выставак-кірмашоў — у Львове, Адэсе, Харкаве і Кіеве. Кіеўская міжнародная кніжная выстаўка-кірмаш аб'ядноўвае намаганні выдаўцоў Украіны і шчыра запрашае выдаўцоў іншых краін прыняць удзел у кніжным форуме на берагах Дняпра. Дарэчы, у гэтым годзе Кіеўская міжнародная кніжная выстаўка будзе праходзіць з 31 мая па 3 чэрвеня. Яна збярэ шмат сяброў кнігі. У час выстаўкі будуць праходзіць сустрэчы з аўтарамі, канферэнцыі, семінары, аўтограф-сесіі, прэзентацыі. Карыстаючыся выпадкам, запрашаем кнігавыдаўцоў Беларусі і іншых краін у старажытны Кіеў на кніжнае свята. Тым больш што 2007 год ва Украіне аб'яўлены Годам украінскай кнігі.

Жанна КАТЛЯРОВА, БЕЛТА.

У МЕРАЧОЎШЧЫНУ ДА КАСЦЮШКІ

Кожны год чацвёртага лютага на Брэстчыне ўспамінаюць Касцюшку, «героя двух кантынентаў». Сёлета ў дзень нараджэння слыннага земляка госці сабраліся ў яго музеі-сядзібе, пабудаванай два з паловай года таму. Музей працуе і сустракае наведвальнікаў, адначасова ў яго сценах працягваецца стварэнне цэльнай экспазіцыі. І на цяперашнім святкаванні, па традыцыі, замежныя госці дарылі новыя экспанаты музею. Сваё пачэснае месца на паліцах і стэндах экспазіцыі зоймуць прывезеныя з Польшчы копія шаблі брыгаднага генерала Касцюшкі, пояс, кніжкі, ілюстрацыі. Госці прывезлі яшчэ карціны, а таксама паведамленне, што спецыяльны фонд ЮНЕСКА выдзяляе пэўную грашовую суму на развіццё музейнага комплексу героя многіх краін.

Па даўно заведзенай традыцыі ляглі да каменя-валуна белыя кветкі. Прадстаўнікі дыпламатычных місій краін, якія лічаць Тадэвуша Касцюшку сваім нацыянальным героем, кіраўнікі Брэсцкага аблвыканкама, Івацэвіцкага райвыканкама, прадстаўнікі культурнай грамадскасці Брэстчыны ўспаміналі народжанага на беларускай зямлі камандзіра паўстанцаў, грамадскага і палітычнага дзеяча канца XVIII стагоддзя. І лейтматывам усіх прамоў, сказаных ля памятнага валуна, дакладаў, зробленых на навуковых канферэнцыях, могуць, відаць, служыць словы, вялікімі літарамі выведзеныя ў невялікім мемарыяльным пакойчыку Сяхновіцкай сярэдняй школы Жабінкаўскага раёна: «Імя Касцюшкава ў свеце, як зорка вольнасці нам свеціць». А на Жабінкаўшчыне, дзе герой ЗША, Польшчы, Францыі нарадзіўся, у гэты дзень прыходзілі да капліцы пад Крупчыцамі. Там адбылася лёсавызначальная бітва паўстання 1794 года, каля шмат людзей палегла з абодвух бакоў. Цяпер гэты сціплы помнік воінам розных нацый служыць іх памяці.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

БРАКАНЬЕРЫ ПАЛЯВАЛІ НА ФАРЭЛЬ

Двое жыхароў Заслаўя злоўлены за руку з багатым уловам рыбы і... электравудай.

Паводле даных аддзела інфармацыі і грамадскіх сувязяў УУС Мінаблвыканкама, супрацоўнікі Радашковіцкага аддзела міліцыі затрымалі браканьераў на пачатку адзінаццатай вечара паблізу вёскі Вязынка на рацэ Удранка. «Клявала», як высветлілася, у рыбакоў адменна: ім удалося незаконна вылавіць 113 штук фарэлі, кошт якой ацэнены ў 35 мільёнаў 30 тысяч рублёў. У затрыманых канфіскаваны электрычная батарэя і электрамагнітны прыбор.

Ігар ГРЫШЫН.

Пісьмо ў карпункт

ШАЛЁНЫЯ ГРОШЫ

Самым буйным рынкам у Баранавічах з'яўляецца былы «Калгасны», а сёння гэта ПГПУП «Баранавіцкі кааапрынак». Апошнім часам тут праводзіцца рэканструкцыя і рынак становіцца больш зручным для гандлю, набывае прывабны выгляд. На сёння ўжо заканчваецца ўстаноўка модульных павільёнаў з металаканструкцый для гандлю малочнымі прадуктамі і рыбай.

Устаноўкай павільёнаў займаецца ТАА «Еўрамодуль-строй» з Мінскага раёна, а забудоўшчыкамі выступаюць індывідуальныя прадпрымальнікі. Яны і павінны аплаціць усе затраты звязаныя з мантажом павільёнаў. Кожны прадпрымальнік, які заключыў з дагаворам, абавязаны заплаціць па 19 млн 313 тыс. рублёў. Здавалася б, сітуацыя звычайная — прадпрымальнікі пералічылі на рахунак фірмы грошы, і пытанне закрыта, але...

У нашу газету звярнулася Д. Чудзіновіч з просьбай дапамагчы разабрацца ў сітуацыі з модульнымі павільёнамі і дабіцца праўды. Данута Мечыславаўна — пенсіянерка, але з'яўляецца індывідуальным прадпрымальнікам і адзін з павільёнаў павінна аплаціць яна. Толькі вось з Д. Чудзіновіч не заключаны дагавор, бо ў жанчыны ўзніклі сумненні наконт сумы аплаты — яна, на думку прадпрымальніка, аказалася завышанай, і намнога.

Улічваючы, што Д. Чудзіновіч напісала не толькі ў нашу газету, але і ў кантралюючыя структуры, то вырашыла зайсці ў Баранавіцкі міжраённы камітэт дзяржаўнага кантролю Брэсцкай вобласці. Там мяне пазнаёмілі з дакументамі, якія датычыліся якраз устаноўкі модульных павільёнаў.

Прадпрымальнікі

На пасяджэнні Савета прадпрымальнікаў рынку (31.07.2006 г.) фірме ААТ «Трыяміс» было даручана ўстанавіць павільёны ў адпаведнасці з праектнай дакументацыяй. Тут бысцам бы ўсё ясна — прадпрымальнікі самі выбралі фірму і не так важна, хто яе прапанаваў.

А пазней (24.10.2006 г.) на імя старшыні Савета індывідуальных прадпрымальнікаў А. Пашко прыходзіць ліст ад ААТ «Трыяміс» з просьбай, каб устаноўкай павільёнаў займалася фірма ТАА «Еўрамодуль-строй». А. Пашко, які павінен абараняць інтарэсы сваіх калег, абавязаны быў сабраць сход усіх прадпрымальнікаў-забудоўшчыкаў і абмеркаваць сітуацыю з заменай фірмы. Маўляў, дырэктар ТАА «Еўрамодуль-строй» В. Знак з'яўляецца заснавальнікам і фірмы «Трыяміс» і вам вырашаць, як быць. Алег Пашко сказаў, што сход праводзіўся, але ж добра было б мець для пацвярджэння слоў і пратакол. Хаця ў справе гэтае пытанне не такое і важнае.

З кожным прадпрымальнікам ТАА «Еўрамодуль-строй» неабходна было заключыць дагавор на мантаж павільёнаў, што фірма і робіць. Усё ідзе накатаным шляхам — забудоўшчык падпісвае прадстаўлены дагавор і не выказвае асаблівых прэтэнзій. Калі падпісала дваццаць прадпрымальнікаў, то дваццаць першаму сумнявацца ўжо і няёмка. Хоць пры заключэнні дагавора існуе юрыдычнае паняцце — аферта (прапанова пэўнай асобе заключыць здзелку з указаннем усіх неабходных для яе заключэння ўмоў).

Абсалютна нармальная з'ява, і аферта павінна прысутнічаць пры заключэнні любога дагавора. Вось тут і разгарэліся страсці.

Д. Чудзіновіч просіць фірму прадставіць ёй праектна-каштарысную дакументацыю і калькуляцыю кошту павільёна з устаноўкай і поўнай расшыфроўкай затрат.

Чалавек плаціць вялікія грошы і хоча ведаць, за што. « Хто плаціць, той і заказвае музыку» — прымаўка застаецца актуальнай і сёння. Замест таго, каб даць звесткі пра кошт дзвярэй, акна, панэляў і г. д., на імя дырэктара «Баранавіцкага кааапрынка» А. Емяльянчанка прыходзіць паведамленне з ТАА «Еўрамодуль- строй» (ад 19.12.2006 г.) «... што заключаныя дагаворы з індывідуальнымі прадпрымальнікамі (спіс прыкладаецца) скасаваныя. Просім прадставіць спіс другіх індывідуальных прадпрымальнікаў для заключэння дагавораў на ўстаноўку павільёнаў модульных». Акрамя Д. Чудзіновіч, яшчэ некалькі прадпрымальнікаў выказалі сумненне наконт кошту павільёнаў.

Старшыня Савета прадпрымальнікаў А. Пашко абавязаны быў запатрабаваць калькуляцыю кошту, бо амаль усе павільёны тыповыя і дастаткова было б расшыфраваць цану аднаго-двух павільёнаў. «А ніхто такой расшыфроўкі не патрабаваў. Усе былі згодныя, і толькі вось у Чудзіновіч узнікла пытанне», — заявіў А. Пашко.

З трыццаці прадпрымальнікаў 27 падпісалі дагаворы з ТАА «Еўрамодуль-строй» на ўмовах фірмы і кошт павільёнаў не сталі аспрэчваць. Чаму? Удалося сустрэцца з дваімі і яны не былі асабліва гаваркімі: «Тут нічога не дабʼешся, а вось без месца застацца можна — выкінуць з рынку». І для такога заключэння ў іх ёсць усе падставы, бо адміністрацыя рынку не падпісала з імі дагаворы на гандлёвыя месцы.

З якога б боку мы ні падыходзілі да праблемы, але не было б, каб прынцыповую пазіцыю заняла дырэктар рынку А. Емяльянчанка і старшыня Савета прадпрымальнікаў А. Пашко. Маўляў, фірма «Еўрамодуль-строй» у гэтым годзе мае падтрымку, тым не менш прадпрымальнікі разам са сваім кіраўніком маглі адстаяць свае правы. Толькі вось што яны нічога надзвычайнага не хацелі. Па якому праву ТАА «Еўрамодуль-строй» скасоўвае дагаворы з прадпрымальнікамі, гандлёвыя месцы якім выдзеліла адміністрацыя рынку? Пастаўшчык (ТАА «Еўрамодуль-строй») павінен быў прыйсці з забудоўшчыкамі да паразумення (кансенсусу), а для гэтага неабходна было толькі даць расшыфроўку цаны на будматэрыялы. Але быў выбраны іншы шлях — непажаданых замяніць на згаворлівых.

Рынак

Заказчыкам на выкананне праектнай дакументацыі коштам 6,4 млн рублёў з'яўляецца «Баранавіцкі каапрынак», а пазіцыя дырэктара рынку А. Емельянчанка незразумелая. Прадпрымальнікі плацяць рынку «жывыя» грошы, і немалыя. Лагічна было б аказаць ім падтрымку ў высвятленні кошту будматэрыялаў. Сёння А. Емяльянчанка сцвярджае, што прадпрымальнікі самі выбралі фірму і ён да канфлікту не мае дачынення і не ўмешваецца ў іх справы.

Толькі вось убаку заставацца тут не выходзіць, бо ўстанаўліваецца здвоены павільён (два простыя) і для рынку, кошт якога каля 35 млн рублёў. У адрозненне ад прадпрымальнікаў, якія плацяць са сваёй кішэні, рынак разлічваецца грашыма грамадскімі. І ў такім разе чаму б, як тая Д. Чудзіновіч, не запрасіць у фірмы расшыфроўку цэн на матэрыялы і ўсе затраты? Дарэчы, добра было б пацікавіцца, ці ёсць у фірмы ліцэнзія на будаўнічыя работы?

Як гаварылася вышэй, месцы прадпрымальнікам пад павільёны рынак выдзеліў, а вось дагаворы не заключыў. Маўляў, калі прадпрымальнікі аплацяць узведзеныя павільёны, тады з імі і будуць падпісаны дагаворы. Адным словам, адміністрацыя трымае прадпрымальнікаў у падвешаным стане — не тузайцеся, бо на зямлю пад павільёны вы пакуль што не маеце права. Калі б былі заключаны дагаворы на гандлёвыя месцы, то з фірмай людзі інакш размаўлялі б — мелі б юрыдычнае права адстойваць свае пазіцыі.

Толькі А. Емяльянчанка кажа, што заключаць дагаворы на гандлёвыя месцы не абавязаны, бо тых месцаў яшчэ няма і ён не згодны з вывадамі дзяржаўнага кантролю, хоць сам жа выказаў сумненне: «заўсёды даходзіць мінулай датай». Праўда, дырэктар заявіў: «Ніхто з прадпрымальнікаў не застанецца без гандлёвага месца. Нават з тымі, хто ўжо некалькі гадоў не плаціць за арэнду, мы не можам нічога зрабіць».

Магчыма, гэта і так, але для чалавека на рынку можна знайсці такі закавулак, куды ніводзін пакупнік не зазірне і ўсё будзе быццам бы па закону.

Прасцей кажучы, 30 прадпрымальнікаў аказаліся самі па сабе, а старшыня прадпрымальнікаў, дырэктар рынку і ТАА «Еўрамодуль-строй» апынуліся на другім баку поля. Хоць А. Емяльянчанка і А. Пашко павінны быць разам з прадпрымальнікамі — ім і надалей працаваць і жыць побач, а ААТ «Еўрамодуль-строй» цікавіць толькі заказ, і заўтра фірма будзе далёка.

Фірмы

У справе фігуруюць тры фірмы: ААТ «Трыяміс», ТАА «Еўрамодуль-строй» і ЗАТ «Еўрамодуль». З'яўляюцца яны сумежнікамі ці даччынымі фірмамі гэта нас асабліва і не павінна турбаваць — раз іх зарэгістравалі, то працаваць маюць права.

А зараз звернемся да фінансавых разлікаў. Возьмем толькі адзін модульны павільён ПМ 3536. Як мы памятаем, кошт такога павільёна па дагавору складае 19 млн 313 тысяч — гэта з устаноўкай. Пасля настойлівых запытаў Д. Чудзіновіч атрымала «Планавую калькуляцыю № б/н на выраб павільёна модульнага ПМ 3536». Гэта расшыфроўка прыйшла з закрытага акцыянернага таварыства «Еўрамодуль» (нагадаю, што дагаворы заключаюцца з ТАА «Еўрамодуль-строй») за подпісам дырэктара фірмы Е. Сяргі. У гэтай калькуляцыі кошт будматэрыялаў і камплектуючых вырабаў не расшыфраваны, а выдзелены сумай у 8 млн 840 тыс. 70 рублёў. Вось тут і разбярыся, колькі каштуюць панэлі, свяцільнікі і г. д. Тым не менш увесь кошт павільёна (без устаноўкі) складае 18 млн 49 тыс. 533 рублі. Д. Чудзіновіч працягвае патрабаваць поўнай расшыфроўкі цаны, яе абгрунтавання. І 29 студзеня 2007 года атрымлівае новую планавую калькуляцыю, у якой кошт матэрыялаў і камплектуючых зменшыўся на мільён і склаў 7 млн. 744 тыс. 910 рублёў, а агульная сума апусцілася да 17 млн 291 тыс. 851 рубля.

Як бачым, фірма сама знізіла кошт павільёна, але гэта яшчэ не ўсё.

Брэсцкі абласны цэнтр па цэнаўтварэнню ў будаўніцтве прыйшоў да высновы, што «ў планавай калькуляцыі кошту павільёна ў цякучых цэнах устаноўлена завышэнне колькасці матэрыялаў для вырабу павільёна».

Як растлумачылі ў Цэнтры па цэнаўтварэнню, завышэнне складаецца з некалькіх фактараў, але адзін з іх — гэта тое, што сцены павільёнаў мяжуюцца і кожны прадпрымальнік павінен быў плаціць за палову сцяны, а ўсім налічвалі «па поўнай праграме».

І ў выніку кошт вырабу павільёна пасля пераразліку складае ўжо толькі 16 млн 500 тыс. 699 рублёў, а поўнае завышэнне кошту на пастаўку і зборку павільёна модульнага з улікам аптовай надбаўкі 7 працэнтаў паднялося да 1 млн 657 тыс. 250 рублёў. Дастаткова гэтае завышэнне перамножыць на 32 (колькасць павільёнаў), каб убачыць, якія шалёныя грошы можна накруціць на адным заказе.

З намеснікам дырэктара ТАА «Еўрамодуль-строй» А. Драздоўскім я сустрэўся 30 студзеня. Ён павінен быў прывезці ў Баранавічы для Чудзіновіч дагавор і абгрунтаванне кошту матэрыялаў. Расшыфроўку цаны ён паказаў. У табліцы быў указаны кошт замкоў, свяцільнікаў і г. д. Усяго з паўсотні назваў, але гэта была простая паперка без пячаткі і подпісу, якую намеснік паклаў назад у кішэню. Д. Чудзіновіч і на гэты раз нічога на рукі не атрымала. Дагавор Драздоўскі паабяцаў прывезці ў наступны раз.

Вось і цягнецца гэтае падпісанне ўжо месяц і ёсць падазрэнне, што Данута Мечыславаўна так і не знойдзе праўды.

Цяпер усе ківаюць на Д. Чудзіновіч. Маўляў, яна ва ўсім вінаватая — «заварыла такую кашу». Толькі хачу сказаць, што «заварыць кашу» можна, калі ёсць з чаго і , як бачым, у сваёй барацьбе жанчына мае рацыю.

Наш чалавек, звязаны з бізнэсам, усё яшчэ хоча хутка разбагацець. А чаму б не даць магчымасць аплаціць устаноўку павільёна не ў адзін прыём, а на працягу некалькіх месяцаў — пайсці насустрач заказчыку? Час дзікага капіталізму ў суседніх краінах паступова адыходзіць у мінулае, хацелася б, каб і мы з ім сустракаліся як мага радзей.

Хачу яшчэ звярнуць увагу на адзін момант. Правяраць фірмы, якія знаходзяцца ў адной вобласці, а працуюць у другой, даволі складана. Па месцы рэгістрацыі знаходзяцца ўсе дакументы і з імі, як правіла, усё ў парадку, а па факту выкананых работ могуць быць істотныя разыходжанні. А дзейнасць кантралюючай установы абмежавана тэрыторыяй. Вось і перакідваюцца з вобласці ў вобласць па факсу запыты, даведкі, тлумачэнні...

Фірмы, якія засвечваюцца на нашым рынку, часам гэта толькі вяршыня айсберга і справа кантралюючых структур — усё пакінуць як ёсць ці варухнуць падводную частку глыбы.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА

кірмаш

штотыднёвы рэкламны выпуск

аддзел рэкламы
287-17-79
Рэквізіты для аплаты: р/р 3012210270016 у ААТ "Белінвестбанк" г.Мінска, код 739 УНН 100155376

№ 5(537)

ПРЫВАТНЫЯ АБВЕСТКІ

Прадаецца

■ Дом у г.п. Гарадзея, 113 кв. м, г/п, газ, вада, гараж, участак 20 сотак, побач школа.
Тэл. (8-01770) 5-75-48, пасля 17.00.

■ Дом у в. Каменка Шчучынскага раёна, добраўпарадкаваны, маецца тэлефон, вялікі сад, недабудаваны драўляны дом, зручны для перавозу.
Тэл. (8-01514) 3-45-47.

■ Дом драўляны пад знос у Нясвіжскім раёне.
Тэл. 8-029-135-79-31.

■ Прадам або абмяняю 3-пакаёвую кватэру, разгледжу любыя варыянты.
Тэл. (8-01715) 56-360.

■ Кватэра ў 2-кватэрным доме, які будуецца, з магазінам-майстэрняй (11 км ад Брэста), пастаянная сумесная справа.
Тэл. 8-029-601-69-81.

■ Дом, г/п, лазня, сад, агарод 60 сотак, побач лес, рака ў Бярэзінскім раёне.
Тэл. (8-017) 231-16-23.

■ ВАЗ-21061, 1996 г.в., 1,5 л, белы, 1750 у.а., у Магілёве.
Тэл. 8-029-846-59-92.

■ ВАЗ-21213 «Тайга», 1995 г.в., зялёны перламутр, выдатны стан.
Тэл. 8-029-780-61-54.

■ Газавая пліта «Гефест» (Брэст), новая.
Тэл.: (8-017) 295-96-84, 8-029-654-11-62.

■ Самаробны трактар 20 к.с. (бензін) з прычэпам, 1100 у.а.
Тэл. (8-01770) 35-363 пасля 15.00.

■ Электрапеч для кухні (варыць, смажыць, пячэ пірагі), б/к, выдатны стан, 70 тыс. руб.
Тэл. 8-029-325-67-07.

■ Керамічная плітка памерам 15 х 15 см, чорная, белая з малюнкам, танна.
Тэл. (8-017) 295-49-79.

■ Гараж у Мінску па вул. Трасцянецкай, маецца склеп, ахова.
Тэл.: (8-017) 295-96-84, 8-029-654-11-62.

■ Бароны трактарныя 2 шт. — 20 у.а., цыркулярка — 100 у.а., сячкарня — 80 у.а.
Тэл. (8-01770) 35-363, пасля 15.00.

■ Пральная машына «Вятка аўтамат-14», халадзільнік «ЗІЛ-63 КШ-260», нядорага.
Тэл. (8-01562) 2-46-85, 8-029-672-46-85.

Куплю

■ Мотакаляску інвалідную, можна ў няспраўным стане.
Тэл. (8-017) 290-17-38.

■ Трактар МТЗ.
Тэл. 8-029-655-07-16.

■ Пераўтваральнік току на 400 герц.
Тэл. (8-01718) 33-433.

■ Мотаблок МТЗ.
Тэл. 8-029-4000-852.

ЗВЯЗДА

КУПОН ДЛЯ БЯСПЛАТНАЙ ПРЫВАТНАЙ АБ'ЯВЫ
Запоўніце разборліва, выражце і вышліце на адрас рэдакцыі
220013 Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10 А.

АБАВЯЗКОВЫЯ звесткі не для друку: ваша прозвішча, адрас, хатні тэлефон.

Тэлефон для даведак 287-17-79.

Пашпарт серыя________ № ________ Выданы________

Подпіс________ Дата________

Запоўніце разборліва, выражце і вышліце на адрас рэдакцыі
220013 Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10 А.

Віншуем з 80-гадовым юбілеем **Ігара Уладзіміравіча КРЫТА** *з в. Мархачоўшчына. Жадаем здароўя, доўгага спакойнага веку, дабрабыту. Падзяку ўсе табе прыносім і нізкі да зямлі паклон.*

Жонка, дзеці, унукі, праўнукі — усяго 21 чалавек.

Шчыра віншуем дарагую матулю **Агафію Васільеўну МАЛЬКЕВІЧ** *з 80-годдзем.*

Жадаем, любая, каб ты не хварэла,
Каб беды цябе старонай абышлі.
Хай любоў наша сэрца сагрэе,
На шчасце, на радасць сто гадоў пражыві.

Дзеці, а ўсяго нас — пяцёра.

Віншуем з днём нараджэння дарагога **Руслана Ільіча АНТОНЧЫКА**. *Жадаем моцнага здароўя, поспехаў, удачы, адзінага моцнага кахання.*

Бацькі, г. Навагрудак.

Прыватнае прадпрыемства «Пейто» ліквідуецца. Прэтэнзіі прымаюцца на працягу двух месяцаў па тэл. (8-017) 270-33-82.

У суд Маладзечанскага раёна Мінскай вобласці паступіла заява аб прызнанні памерлай грамадзянкі ***Ганчар Людмілы Ігараўны***, 03.12.1954 года нараджэння, якая пражывала па адрасу: г. Маладзечна. вул. Астрожскага, д. 32.

Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асобаў, якія маюць звесткі пра Л.І. Ганчар, паведаміць іх суду Маладзечанскага раёна Мінскай вобласці на працягу двух месяцаў з дня апублікавання аб'явы.

Продаю страусов и шиншилл.

Обучаю технологии и обеспечиваю всем необходимым для их содержания. Заключаю долгосрочный контракт и гарантирую сбыт продукции.

Тел. 8-029-663-06-25, факс (8-02351) 3-06-25.
E-mail: Alexandr P@tut.by
Фермер Пикуза Александр Алексеевич, г. Мозырь.

белагропромбанк
традиции будущего

ЗАВЕРЯЮ
Начальник управления
по ценным бумагам Главного
управления Министерства финансов
Республики Беларусь по г. Минску
В.Н.Омельянович
«5» февраля 2007 г.

УТВЕРЖДЕНО
Протокол
Наблюдательного совета
ОАО «Белагропромбанк»
«30» января 2007 г., № 2

КРАТКАЯ ИНФОРМАЦИЯ

об открытой продаже облигаций открытого акционерного общества «Белагропромбанк» девятого выпуска, обеспеченных обязательствами по возврату основной суммы долга и уплате процентов по предоставленным кредитам на строительство, реконструкцию или приобретение жилья под залог недвижимости

1. Наименование эмитента:

открытое акционерное общество «Белагропромбанк» (ОАО «Белагропромбанк»).

адкрытае акцыянернае таварыства «Белаграпрамбанк» (ААТ «Белаграпрамбанк»).

2. Дата, номер государственной регистрации эмитента и наименование органа, его зарегистрировавшего.

Открытое акционерное общество «Белагропромбанк» (далее Банк) преобразовано из Белорусского республиканского банка Агропромбанк СССР учредительной конференцией 11 февраля 1991 г. и зарегистрировано Национальным банком Республики Беларусь 3 сентября 1991 г., регистрационный № 20. Устав Открытого акционерного общества «Белагропромбанк» утвержден общим собранием акционеров 11 февраля 1991 г. (протокол № 1).

ОАО «Белагропромбанк» в своей деятельности руководствуется Конституцией Республики Беларусь, Банковским кодексом Республики Беларусь, другими нормативными правовыми актами, действующими на территории Республики Беларусь, а также Уставом Банка.

Банк является универсальным, входит в единую банковскую систему Республики Беларусь и соблюдает государственную денежно-кредитную политику. С 1996 года Банк является агентом Правительства Республики Беларусь по обслуживанию государственных программ посредством выдачи кредитов на финансирование долгосрочных инвестиционных проектов и строительство жилья.

ОАО «Белагропромбанк» осуществляет комплексное обслуживание предприятий, объединений и организаций агропромышленного комплекса республики, сельскохозяйственных арендаторов, крестьянских хозяйств, их объединений, союзов и ассоциаций, предприятий, объединений, учреждений других отраслей экономики, независимо от форм собственности, совместных предприятий, созданных на территории Республики Беларусь с участием иностранных инвестиций, профсоюзных и других общественных организаций, а также граждан, в соответствии с действующим законодательством.

3. Место нахождения эмитента, телефон, факс, электронный адрес (e-mail).

Местонахождение Банка: 220036, г. Минск, пр-т Жукова, 3.
Телефон: (017) 228 52 06, факс (017) 228 53 01
Электронный адрес E-mail: info@belapb.by

4. Основные виды и срок деятельности эмитента.

Основной целью деятельности Банка является извлечение прибыли и ее распределение между акционерами Банка.

Банк осуществляет банковскую деятельность с целью развития производственных и товарно-денежных отношений в агропромышленном комплексе и экономике Республики Беларусь, а также содействия интеграционным процессам в сфере межгосударственных финансовых отношений.

Для достижения целей, определенных Уставом, ОАО «Белагропромбанк» на основании полученного специального разрешения (лицензии) и в соответствии с правилами и в порядке, установленными Национальным банком Республики Беларусь, имеет право осуществлять следующие банковские операции:

- привлечение денежных средств физических и юридических лиц во вклады (депозиты);
- размещение привлеченных денежных средств от своего имени и за свой счет на условиях возвратности, платности и срочности;
- открытие и ведение банковских счетов физических и юридических лиц;
- открытие и ведение счетов в драгоценных металлах;
- осуществление расчетного и кассового обслуживания физических и юридических лиц, в том числе банков-корреспондентов;
- валютно-обменные операции;
- купля-продажа драгоценных металлов в случаях, предусмотренных законодательством Республики Беларусь;
- привлечение и размещение драгоценных металлов во вклады (депозиты);
- выдача банковских гарантий;
- доверительное управление денежными средствами по договору доверительного управления денежными средствами;
- инкассация наличных денежных средств, платежных инструкций, драгоценных металлов и иных ценностей;
- выпуск в обращение банковских пластиковых карточек;
- выдача ценных бумаг, подтверждающих привлечение денежных средств во вклады (депозиты) и размещение их на счета;
- финансирование под уступку денежного требования (факторинг);
- предоставление физическим и юридическим лицам специальных помещений или находящихся в них сейфов для банковского хранения документов и ценностей (денежных средств, ценных бумаг, драгоценных металлов и драгоценных камней и др.);
- перевозка наличных денежных средств, платежных инструкций, драгоценных металлов и драгоценных камней и иных ценностей между банками и небанковскими кредитно-финансовыми организациями, их обособленными и структурными подразделениями, а также доставка таких ценностей клиентам банков и небанковских кредитно-финансовых организаций.

Банк вправе осуществлять в соответствии с законодательством Республики Беларусь:

- поручительство за третьих лиц, предусматривающее исполнение обязательств в денежной форме;
- доверительное управление драгоценными металлами;
- операции (сделки) с драгоценными металлами;
- лизинговую деятельность;
- консультационные и информационные услуги;
- выпуск (эмиссию), продажу, покупку ценных бумаг и иные операции с ценными бумагами;
- страховое посредничество;
- реализацию лотерей;
- гражданско-правовые сделки.

Банк осуществляет следующие виды деятельности на основании лицензий:

а) Республиканского органа государственного управления рынком ценных бумаг на право осуществления профессиональной и биржевой деятельности по ценным бумагам;

б) Министерства внутренних дел Республики Беларусь по обеспечению безопасности юридических и физических лиц.

в) Министерства по чрезвычайным ситуациям Республики Беларусь:
- деятельность в области промышленной безопасности;
- деятельность по обеспечению пожарной безопасности.

г) Министерства архитектуры и строительства Республики Беларусь на право осуществления деятельности по проектированию и строительству зданий и сооружений I и II уровней ответственности и проведение инженерных изысканий для этих целей.

д) Министерства связи Республики Беларусь на право осуществления деятельности в области связи.

е) Государственного центра безопасности информации при Президенте Республики Беларусь на право осуществления деятельности по технической защите информации, в том числе криптографическими методами, включая применение электронной цифровой подписи.

Виды деятельности Банка в соответствии с Общегосударственным классификатором видов экономической деятельности Республики Беларусь (коды):

- 65121 Деятельность коммерческих банков;
- 65210 Финансовый лизинг;
- 67130 Прочая вспомогательная деятельность в сфере финансового посредничества;
- 67201 Страховое посредничество;
- 67209 Иная деятельность, связанная со страхованием и пенсионным обеспечением;
- 70110 Подготовка к продаже недвижимого имущества;
- 70120 Покупка и продажа собственного недвижимого имущества;
- 70200 Сдача внаем собственного недвижимого имущества.

Банк вправе осуществлять производственную деятельность только для собственных нужд.

Срок деятельности ОАО «Белагропромбанк» не ограничен.

5. Основные показатели финансово-хозяйственной деятельности ОАО «Белагропромбанк» за отчетный год и квартал, предшествующие дате принятия решения о проведении открытой подписки (продажи) на ценные бумаги:

Показатели	По состоянию на:	
	01.01.2006	01.10.2006
Прибыль, млн. руб.	27233,6	51855,4
Рентабельность, %:		
-отношение прибыли к собственному капиталу	2,6	4,0
-отношение прибыли к средним активам	1,0	1,3

6. Объем эмиссии, количество и вид облигаций.

Объем эмиссии облигаций составляет 10 000 000 000 (Десять миллиардов) белорусских рублей.

К открытой продаже предлагаются 1000 (Одна тысяча) **процентных** облигаций.

Серия ОИ9, номера 000001—001000.

Вид облигаций – процентные, именные.

Форма выпуска облигаций – бездокументарные (в виде записей на счетах).

7. Номинальная стоимость облигации.

Номинальная стоимость облигации – 10 000 000 (Десять миллионов) белорусских рублей.

8. Начальный срок открытой продажи облигаций.

Дата начала выпуска облигаций «05» февраля 2007 года.

9. Место и время проведения открытой продажи облигаций.

Продажа (первичное размещение) облигаций производится филиалами, отделениями, а также ОПЕРУ центрального аппарата ОАО «Белагропромбанк» после опубликования заверенной управлением по ценным бумагам Главного управления Министерства финансов Республики Беларусь по г. Минску Краткой информации об открытой продаже облигаций девятого выпуска ОАО «Белагропромбанк» в течение 2 (Двух) месяцев с 05 февраля 2007 года по 04 апреля 2007 года включительно, если больший срок не будет определен Правлением ОАО «Белагропромбанк». Первичное размещение облигаций осуществляется путем их открытой продажи в течение рабочего времени филиалов, отделений, а также ОПЕРУ центрального аппарата ОАО «Белагропромбанк» до момента полной реализации всего объема эмиссии облигаций.

Юридические лица, изъявившие желание приобрести облигации, обязаны в оплату облигаций перечислить денежные средства в безналичном порядке с расчетных (текущих) счетов, физические лица — внести наличными либо перечислить в безналичном порядке.

Владельцами облигаций могут быть юридические лица и физические лица.

Совершение сделок купли-продажи облигаций при их обращении юридическими и физическими лицами осуществляется в установленном законодательством порядке через торговую систему ОАО «Белорусская валютно-фоновая биржа».

10. Срок обращения облигаций.

Срок обращения облигаций – 1 (Один) год с 05 февраля 2007 года по 04 февраля 2008 года.

11. Срок и порядок погашения облигаций.

Облигация погашается в течение 3-х рабочих дней после окончания срока обращения облигаций. **Досрочное погашение облигаций не производится.** Купонный доход выплачивается ежеквартально только за полностью истекшие купонные периоды.

При погашении облигации владельцу – юридическому лицу выплачивается в безналичном порядке номинальная стоимость облигации, а также купонный доход за последний купонный период, физическим лицам – наличными денежными средствами либо в безналичном порядке в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

12. Условия и размер выплаты дохода по облигациям и порядок его определения.

Выплата дохода по облигации производится ежеквартально (1 раз в 3 месяца) в виде купонного дохода.

Днем начала выплаты соответствующего купонного дохода является первый рабочий день после истечения определенного купонного периода, то есть истечения трех месяцев со дня начала первичного размещения, предусмотренного решением о выпуске облигации, или со дня истечения предыдущего купонного периода соответственно.

Начисление купонного дохода по облигациям осуществляется со дня первичного размещения соответствующей облигации по 04 февраля 2008 года включительно.

Со дня истечения срока обращения облигаций купонный доход не начисляется.

Первый купонный доход по соответствующей облигации начисляется со дня ее продажи (первичного размещения) по день истечения купонного периода, в котором было произведено первичное размещение данной облигации.

Второй и последующие купонные доходы по облигации начисляются со дня начала очередного купонного периода по день истечения данного купонного периода. Дата окончания последнего купонного периода – 04 февраля 2008 года.

Расчет купонного дохода производится путем его начисления на номинал облигации за купонный период по процентной ставке, равной 12 (Двенадцати) процентам годовых.

Расчет купонного дохода осуществляется по следующей формуле:

$$Дк = \frac{П*Н*К}{365(366)*100}$$

где:

Дк – величина купонного дохода;

К – количество дней соответствующей части периода начисления купонного дохода;

П – процентная ставка по купону (12%);

Н – номинальная стоимость облигации.

При начислении купонного дохода принимается точное количество дней в году (365 или 366 в високосном году).

Выплата купонного дохода по облигациям осуществляется филиалами, отделениями, а также ОПЕРУ центрального аппарата ОАО «Белагропромбанк» начиная с первого рабочего дня со дня окончания соответствующего купонного периода.

Облигации предоставляют своим владельцам право на получение купонного дохода, а также номинальной стоимости облигаций при их погашении в денежных единицах, в которых выражена их номинальная стоимость. Выплата части купонного дохода не производится.

13. Условия отказа в продаже облигаций.

В продаже облигаций юридическим и физическим лицам может быть отказано в случаях, предусмотренных законодательством Республики Беларусь.

14. Условия и порядок возврата средств инвесторам при запрете продажи облигаций.

При отказе от девятого выпуска облигаций (запрете продажи) банк публикует данную информацию в периодическом печатном издании, где была размещена Краткая информация об открытой продаже облигаций, в течение 7 дней со дня получения уведомления о приостановке или решения о запрете проведения открытой продажи облигаций. Банк возвращает владельцам облигаций денежные средства, полученные эмитентом в счет оплаты облигаций.

15. Место и время ознакомления с проспектом эмиссии облигаций.

С более подробной информацией и проспектом эмиссии облигаций можно ознакомиться в филиалах, отделениях, а также ОПЕРУ центрального аппарата ОАО «Белагропромбанк», в течение их рабочего времени.

Адреса филиалов ОАО «Белагропромбанк» и телефоны, по которым можно получить справку о продаже облигаций:

г. Брест, ул. Воровского, 11, тел. (8-0162) 27-05-00, 27-05-54
г. Витебск, ул. Димитрова, 31, тел. (8-0212) 36-96-69
г. Гомель, ул.Интернациональная, 30,тел.(8-0232) 70-03-06, 70-02-92
г. Гродно, ул. Советских Пограничников, 110, тел.(8-0152) 52-64-76
г. Могилев, пр-т Мира, 55, тел. (8-0222) 22-13-83, 22-99-68
г. Минск, пр-т Победителей, 91, тел. (8-017) 209-77-67, 209-77-69
г. Минск, ул. Ольшевского, 24, тел. (8-017) 228-53-01, 228-57-19
г. Минск, пр-т Жукова, 3, тел. (8-017) 218-56-21, 218-56-60, 218-58-35.

Заместитель Председателя
Правления ОАО «Белагропромбанк» С.М. Кобринский

Главный бухгалтер
ОАО «Белагропромбанк» М.А. Шаповалова

Дзве даты — 6 лютага

Сёння — Міжнародны дзень бармена.

1708 год — войскі шведскага караля Карла XII занялі Гродна. А ўжо на наступны дзень рушылі на Смаргонь — так пачынаўся заваёўны паход шведаў на Расію. У Смаргоні, дзе Карл прабыў больш як месяц (з пачатку лютага да сярэдзіны сакавіка), і затым у Радашковічах, дзе кароль знаходзіўся да чэрвеня, Карл, з аднаго боку збіраў запасы правіянту (чаго яму ў дастатковай ступені зрабіць не ўдалося), а з іншага — устанаўліваў план дзеянняў у будучай вайне.

1933 год — у Аймяконе (СССР) зафіксавана самая нізкая тэмпература паветра на заселенай частцы Зямлі — мінус 68 градусаў.

Цытата дня:

«Мужчына павінен быць гаспадаром у доме, калі, вядома, ён не жанаты».
Яніна Іпахорская (1914—1981), польская пісьменніца і журналістка.

Сёння

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	7.48	17.00	9.12
Віцебск —	7.42	16.45	9.03
Магілёў —	7.39	16.50	9.11
Гомель —	7.30	16.51	9.21
Гродна —	8.02	17.16	9.14
Брэст —	7.58	17.21	9.23

Месяц

Поўня 2 лютага
Месяц у сузор'і Шаляў.

Імяніны

Пр. *Ксеніі, Герасіма, Івана, Мікалая, Цімафея;*
К. *Аманды, Дароты, Багдана, Ціта.*

Надвор'е на заўтра

Няма прыкметных геамагнітных узрушэнняў

...у суседзяў

Горад	t	Прагноз
ВАРШАВА	+2 — +4 °C	Без ападкаў
ВІЛЬНЮС	-4 — -2 °C	Без ападкаў
КІЕЎ	-2 — 0 °C	Без ападкаў
МАСКВА	-14 — -12 °C	Без ападкаў
РЫГА	-9 — -7 °C	Без ападкаў
С-ПЕЦЯРБУРГ	-15 — -13 °C	Без ападкаў

УСМІХНЁМСЯ!

Археолагі знайшлі шкілет маманта на глыбіні 20 метраў. Гэта яшчэ раз даказвае, што маманты жылі ў норах.

☺

— А ў вас ёсць лыжныя чаравікі 52-га памеру?
— Якога?!
— 52-га.
— А навошта вам лыжы?

☺

Пакінуў учора на падлозе ноўтбук, напалову з-пад ложка тырчаў. Цешча падумала, што вагі — стала праверыць сваю вагу. Карацей кажучы, $1500 важыць, змяюка.

☺

Курортнае. Поўдзень, пік сезона.
— Кватэра патрэбна — зусім блізка да мора і танна.
— Ёсць такі варыянт. Я вам на буйку пасцялю.

☺

Якая сумная жонка не марыць стаць вясёлай удавой.

☺

— А вас не турбуе той факт, што ў кіно стала зашмат сэксу?
— А вы ў кіно глядзіце на экран, а не ў залу!

17 і 18 лютага 2007 года на гісторыка-культурным комплексе «Лінія Сталіна» адбудзецца **ваенізаванае прадстаўленне**, прысвечанае Дню памяці воінаў-інтэрнацыяналістаў і Дню абаронцаў Айчыны і Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусь.

Кошт білетаў: 2 тыс. — дарослы, 1 тыс. — школьны (студ.), стаянка аўтамашыны — 3 тыс., аўтобуса — 5 тыс. рублёў.

Арганізаваны **папярэдні продаж** на ГКК «Лінія Сталіна» і ў г. Мінску па адрасу: пл. Свабоды, 15, фонд «Памяць Афгана».

Аплата па безнаяўнаму разліку прымаецца.

Да паслуг наведвальнікаў: экскурсія па комплексу, стральба са спакладанай зброі, катанне на ваеннай тэхніцы накшталт БТР, пнеўмацір, фатаграфаванне з баявой зброяй і на тэхніцы, продаж сувеніраў.

Працуюць пункты грамадскага харчавання.

Пачатак у 12.00.

Запрашаем усіх жадаючых.

Даведкі па тэл.: 210-46-30, 503-20-22, 503-20-20, факс: 210-46-27.

Самыя цёплыя віншаванні адрасуюць звяздоўцы ***Людміле Браніславаўне СВІДРЫЦКАЙ****, нашаму галоўнаму бухгалтару, з нагоды прыгожага асабістага свята. Здароўя, дабрабыту, цеплыні і любові ад усіх, хто побач! Няхай множыцца радасць ва ўсіх Вашых жыццёвых балансах і рахунках.*

Простыя рэчы

ГЭТУ тэму падказаў мне Сцяпан Паўлавіч Нефядовіч з вёскі Любань Лунінецкага раёна, звязаўся са мною праз рэдакцыю «Звязды». Што ж, давайце пагаворым пра прас.

1967 год. Пярэдадзень 7 лістапада, 50-й гадавіны Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі. Дырэктар школы, сабраўшы тых школьнікаў, хто прыме ўдзел у святочнай дэманстрацыі (а ў Паставах жа бывалі і парады, бо мелася шмат вайсковых часцей), даў апошнія настаўленні і папярэдзіў:

— Каб на штанах у хлопцаў «стрэлкі» былі такія — муха сядзе і парэжацца.

Я, шасцікласнік, прыбег дадому. Бацькі на працы. Расклаў на габляваным, але не фарбаваным яшчэ стале святочныя свае нагавіцы, уключыў прас. І тут паклікаў нехта з суседніх хлопцаў. Забавіліся ў дварышчы. Заходжу ў хату — а яна поўная дыму. Прас! Стол прагарэў добра-такі, на сантыметр. Але нічога больш не загарэлася. Ён, стол гэты, дарэчы, служыць і цяпер, мы не любім выкідаць старыя рэчы. Часам сядзеш ля яго, памацаеш настольнік — ёсць тая прапаліна.

А якімі ж прыстасаваннямі абыходзіліся нашы папярэднікі, калі ім трэба было папрасаваць бялізну, адзенне? Далёка заглядаць не трэба. Яшчэ ў пяцідзесятых гадах мінулага ўжо стагоддзя ў ход ішло ўсё тое ж дрэва. Драўляным пранікам, пляскатым, з ручкай, перылі бялізну пры яе мыцці. Потым сушылі. Ну а потым качалкай і валам прасавалі. На качалку, сантыметраў на пяцьдзесят, роўную, круглую качулку намотвалі ці прасціну, ці кашулю, ці што іншае і валам (дошчачкай, на якой былі паўкруглыя насечкі) качалі па стале ці лаўцы ў адзін бок, а не туды-сюды. І выходзіла выдатна. Асабліва таму, што выкарыстоўвалі тады на бялізну льняное палатно. У маёй радні быў такі Іван Аляксеевіч Сарока з вёскі Русакі. Дык вось у летні час ён з лазні — а гэта было далекавата ад хаты, праз вёску, нават ля могілак — ніколі не ішоў апрануты. Толькі ў бялізне, астатнюю вопратку нёс у руках. Бо бялізна, вытканая з ільнянога кужалю, адбеленая, чыста вымытая, адпрасаваная качалкай і валам аж да бляску, выглядала вельмі прыгожа, прыцягвала позіркі. Гэта яго своеасаблівае дзівацтва помняць на вёсцы і цяпер.

Зразумела, што не сто гадоў, а раней з'явіліся ў карыстанні людзей, нават вясковых, і прасы, якія маюць падабенства да сённяшніх, хоць бы знешняе. Былі пеглі. Гэта такія металічныя прасы, якія ўкідваліся ў агонь для награвання цалкам. Альбо ўкідваліся ў агонь толькі іх «душы», трохканцовыя кавалкі жалеза, якія ўкладаліся ў сярэдзіну самой прылады. Таму беларусы яшчэ прас называлі і жалязкай. Ну, а ў нашай мясцовасці, як і паўсюль, да з'яўлення электрычнасці ў хатах карысталіся прасам, у нутро якога насыпаліся вуглі. Такія прасы можна пабачыць у любым больш-менш разнастайным этнаграфічным музеі. Ды толькі самі падумайце: трэба тэрмінова штонебудзь папрасаваць. А печ выцеплена, вуглёў няма. Вось чаму так доўга захоўваліся ў вёсках драўляныя прылады. Яны ж да таго не неслі і ніякай небяспекі, накшталт той, пра якую гаварыў вышэй.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Пішу гэты артыкул і не магу не звярнуцца да адной з кніг, якую прачытаў яшчэ ў дзяцінстве. «Марцін Ідэн» Джэка Лондана. Адна з вяршынь амерыканскага пісьменніка. Раказ аб простым матросе, у душы якога запалілася прага да прыгожага пісьменства. Герой рамана прайшоў неверагодна цяжкі шлях, атрымаў велізарную вядомасць і вялікія грошы, але разам з тым і цяжкое расчараванне ў жыцці і каханні, што і прывяло ў рэшце рэшт да самагубства. У час сваёй барацьбы з выдавецтвамі Марцін Ідэн адзін час працаваў і ў пральні гатэля. Ну як тут не прывесці апісання гэтай катаржнай працы:

«Марцін набыў шмат новых ведаў. На першым тыдні быў адзін дзень, калі яны з Джо прапусцілі дзвесце белых кашуль. Джо кіраваў машынай, да перакладзіны якой быў прывешаны прас на сталёвай спружыне, які рэгуляваў ціск. Так ён прасаваў накрухмаленыя часткі кашулі, потым кідаў яе Марціну. Той на дошцы дагладжваў астатняе.

Гэта была цяжкая, знясільваючая праца, якая працягвалася да таго ж бесперапынна, гадзіна за гадзінай. На адкрытых верандах гатэля мужчыны і дамы, апранутыя ў белае, прагульваліся для мацыёну альбо сядзелі за столікамі і пілі прахаладжальныя напоі. Але ў пральні стаяла невыцерпная задуха. Напаленая да чырвані пліта патыхала жарам, а з-пад прасаў, якія датыкаліся да сырой бялізны, клубілася пара. Прас награваўся значна мацней, чым яго звычайна награюць хатнія гаспадыні. Прас, які вызначаюць, паслініўшы палец, здаўся б Марціну і Джо халодным. Яны вызначалі меру нагрэтасці праса, проста паднося чы яго да шчакі, і вызначалі тэмпературу нейкім асаблівым адчуваннем, якое здавалася Марціну зусім невытлумачальным. Калі прас быў вельмі гарачым, яго апускалі ў халодную ваду. Гэта таксама патрабавала вялікага спрыту і ўмення. Дастаткова было пратрымаць прас у вадзе лішнюю секунду, каб астудзіць яго больш, чым патрэбна; і Марцін сам дзівіўся сваёй дакладнасці — бездакорнай дакладнасці аўтамата, з якой ён выконваў гэты складаны манёўр...»

Можна і далей. Але навошта ўспамінаць нешта з літаратуры. У працоўнай кніжцы маёй маці ёсць толькі два запісы: калі яна паступіла на працу ў пральню вайскавой часці пад пэўным нумарам. І калі звольнілася ў сувязі з выхадам на пенсію. Як я ўжо казаў вышэй, Паставы шмат дзесяцігоддзяў былі практычна ваенным гарадком. Тут размяшчаліся ракетная дывізія войскаў стратэгічнага прызначэння, два авіяцыйныя палкі. Бялізна для такой процьмы салдат павінна быць чыстай.

У той пральні прасавалі кашулі, кальсоны, майкі і трусы салдацкія на звычайных прасавальных дошках, звычайнымі электрычнымі прасамі. А вось для прасцін была машына. З аднаго боку дзве жанчыны падавалі ў гэты барабан адціснутую, але вільготную прасціну, з другога боку яшчэ дзве жанчыны прымалі адпрасаваную, але яшчэ гарачую прасціну, складалі яе. На ручнікі была свая, меншая машына, якую абслугоўвалі дзве жанчыны. Нялёгкая праца, гарачыня, да таго ж цэлы дзень у гумовых ботах.

І калі ўжо зайшла размова пра вайсковае. Я тэрміновую службу у мотастралковай часці. Шмат бегалі, стралялі, мерзлі. А вось «дзедаўшчыны» не было. Дакладней, насіла яна некалькі насмешлівы, толькі не злосны характар. Маладыя больш працавалі, дзяды чакалі загаду аб звальненні. Але было і такое. Збіраецца дзед у звальненне ў горад. У звальненне мотастралокпехацінец павінен быў абуваць чаравікі. А калі два гады бегаеш у кірзавых ботах — ногі ў чаравіках нібы лётаюць, нязвычна. І вось з вечара дзед можа загадаць якому нягегламу маладому. «Ты схадзі ў капцёрку, вазьмі мае чаравікі і папрасуй у іх шнуркі. Звальненне ўсё-такі». Калі малады выпраўляўся ў капцёрку — у казарме рогат. Калі разумеў, што гэта жарт — малайчына.

У сучасны слэнг камерсантаўкалякамерсантаў трывала ўвайшло слова «прэсаваць» ці «прасаваць». У сэнсе таго, што ціснуць на некага, патрабаваць нейкія грошы, ці нейкія льготы і гэтак далей. Шчыра сказаць, я ў разгубленасці. Магчыма, гэта слова ад «прэс» — моцны ціск, нешта цяжкое. А, магчыма, ад таго ж праса. Помніце, у колькіх фільмах, кнігах пра пачатак і росквіт мафіі нам распавядалі пра тое, як з чалавека выбіваюць патрэбнае, ставячы яму на жывот прас і ўключаючы яго ў разетку. Ды не будзем пра гэта.

А сучасныя прасы — выдатныя. І, шчыра сказаць, я люблю прасаваць бялізну, хоць, магчыма, не мужчынская справа. Не веру, любая праца і справа да твару чалавеку.

У прасе, калі ты яго трымаеш,
Агонь пякельны адчуваеш —
І ўсё гладзей, гладзей, гладзей.
І ўсё, браточак, для людзей.

Алесь КАСЦЕНЬ,
Віцебская вобласць.

ЗВЯЗДА
БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА
ЗАСНАВАЛЬНІКІ:
Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь,
Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь,
Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь
РЭГІСТРАЦЫЙНЫ НУМАР 1.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ.
РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: І. БАРАНОЎСКІ, С. ГРЫБ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, А. МЯСНІКОЎ, Т. ПАДАЛЯК, С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), С. РАСОЛЬКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВІДРЫЦКАЯ, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, І. ШЧУЧЭНКА.
НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай – 287-19-19; аддзелаў: пісьмаў — 287-18-64, падпіскі і распаўсюджвання — 287-18-51, юрыдычнага — 287-19-68, сакратарыята — 292-05-82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292-44-12; «Мясцовае самакіраванне» — 292-21-03, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20-37-98, Віцебску: 24-31-92, Гродне: 43-25-29, Гомелі: 74-13-92, Баранавічах: 7-26-02, Магілёве: 32-74-31; бухгалтэрыі: 292-22-03; даведкі па рэкламе і аб'явах тэл./факс: 287-17-79, e-mail: reklama@zvyazda.minsk.by, рэдактар рэкламнага аддзела — тэл./факс 292-04-52.
html: www.zvyazda.minsk.by E-mail: info@zvyazda.minsk.by
Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя пакідае за сабой права не ўступаць у перапіску з аўтарамі. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.
Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.
Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку».
Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год.
Тыраж 37.095. Індэкс 63850. Зак. № 703. Нумар падпісаны ў 19.30.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12